X. évfolyam. 130. szám. Szerda, 1876. junius 7.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 8 krajczár.
Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
Vodianer F. nyomdájában.

A magyar Falstaff.

Jókai Mór egy az „Ellenőr“ által előre jelzett manifestum-féle iszonyu eszmezavarból és szógombolyitásból álló kilenczedfél hasábnyi czikkben beszél választóihoz.

Tulajdonkép nem is saját választóihoz van ez intézve, hanem a közvéleményhez, melynek izgatott hangulatát és bizalmatlansági magatartását Jókai regényesen bizarr és bombastikusan üres irálymutatványaival akarják megpuhitani, mióta Csernátony szolgálatai csak ártanak és a mórokra rendkivül szükség van a megbomlott és megingott kormánypártban.

A ki Jókai quodlibetszerüen tarka és alphabeticumon alól álló s gyermetegül ellenmondó tollballetjével foglalkozni akarna, más sem kezdje, mint a népiskolák számára irt nemzetgazdaság nehány elemi szabályának felolvasásával. De a ki tovább megy és a nemzeti jellemerő helyett szolgalelkűséget prédikáló, s mégis egy furcsa multtal henczegő anyám-asszony nyegleségeit akarja a rostába vetni: annak bő tere nyilik tanulmányozni az élet komédiásainak egyik legnagyobb, mint látszik a közönség jóhiszeműségén kiszámitott ravaszsággal táplálkozó alakját.

Hát ez a circusi bohócz meri férfiatlanul és orvul megtámadni a haza emigransait, kik az akasztófa alól menekültek, midőn Jókai a „forradalom“ alatt tett irodalmi szolgálataiért és a nemzeti erőkifejtés lazitására irányzott törekvéseiért az osztrák hálájára tette magát érdemessé. Hát ez a Jókai, ki martyrt játszott akkor is, midőn az ördög sem kutatott komoly tények körül hiányzó neve után, mer követ dobni azon nemeslelkü hazafiakra, kik a külföldön verejtékes munka közt igyekeztek megnyerni Europa rokonszenvét a magyar nemzet számára. Hát az a Jókai, kiről ellenlábas augurtársa csak nem rég szembekaczagva mondá el, hogyan intrigált és ütött pártot Tisza ellen, mig félhivatalos kenyérre nem fogták őt is, meg fődolgozótársát is. Hát az a Jókai, kit politikailag számbavehető gondolkozónak nem tartanak még legmeghittebb pártbarátai sem, hosszu siralmaiban ma nemcsak a király ellen izgat, midőn fölteszi, hogy a jelen kormány bukása után „alkotmányos kormány alakitás“ lehetetlenséggé válik, hanem még ráadásul, miután az öndicséret büzös parfumjével nyakon öntötte magát szószaporitó hasábjain, elég ügyetlen következő pongyolában mutatni be saját fenhéjazó férfiatlanságát: „Mi, kik akkor mikor baj volt, nem futottunk ki a külföldre, hanem itt maradtunk a vész közepett, s osztoztunk mind abban a szenvedésben, mi a nemzetet érte.“

Ha ez szemrehányás akar lenni egy Kossuth Lajos, Teleky László, Simonyi Ernő és a többiek ellen, a miért hogy nem akasztatták fel magukat azok gyönyörüségére, kik fiatalok voltak, és Petőfi kortársai, de azért a függetlenségi harczot megszibbasztották tollal, s nem szolgálták fegyverrel, akkor senki sem tehette jogosabban a szemrehányást, mint Jókai Mór, ki „az időkhöz és módokhoz“ képest változott nézeteiben és eszméiben, hijával levén minden nagyobb szabásu jellemnek, mely Hugo Victorokat teremt Franczia országnak, Miltonokat Angliának. De nem olyan Miltonokat, minőt a történelem nem ismeréséből, vagy a mi tőle kitelik, a történelem meghamisitásával, a költői fenköltigazság rovására, nyujtott a magyar szinpadon, hanem oly Miltonokat, melyeknek eszmeköréhez még képzeletének elszilajult, de tökéletesen eszmeszegény és végkép következetlen regióiban sem tud fölemelkedni. De azért ez nem feszélyezi emberünket legkevésbé sem, hogy a piaczra álljon mutogatni bizonyos szenvedő sebhelyeket azok ellenében, a kik megtették kötelességüket az utolsó óráig, és biztatói, az államiság élesztői voltak külföldi tartozkodásukban. Meglehet, csak azért tették, hogy Jókainak légyen kit szenvedéseinek tettetett irgalmatlanságával a vádpadra vonni, a miért hogy most kész elfogadni bármely alkut és kész eladni a hazát bármily áron. Oh rabszolga, mórnak is silány anyag vagy te kérkedő Falstaff!

Hogy is képes apellálni az önállóságra és jólétre törekvő néphez az, ki a szolgaságnak emel oszlopot, és a nemzet nyomorra épit fellegvárakat; ki józan elvek helyett az erkölcstelen megalkuvás prédikátora, nemzeti nagy czélok helyett az osztrák gyarmatiság apostola, de azért torka szakadtából orditja a magamagát bélyegző jelszót: Pusztuljon el minden gyáva, pimasz.“

Gut gebrüllt Löwe. V—y.

A debreczeni népgyülés bizalmatlansági határozatára pünkösd ünnepein fejezték be az aláirásokat, s már e hét folytán szinről szinre meg lesz szemlélhető e monstrekérvény, melynél több aláirással egyetlen egy kérvény sem érkezett a házhoz.

Mindhárom kerületben a választók többsége sajátkezüleg értesiti képviselőjét a népakaratról. Tisza Kálmán kerületében kiválóan imponálólag nyilatkozott a választók bizalmatlansága. A mint bennünket értesitenek a 660 összeirt választó közül 530, mond ötszázharmincz irta alá az ismert határozatot. Ennél imponálótban és erőteljesebben soha nép nem gyakorolta alkotmányos jogait. Az érettség és hazafiság oly fényes bizonyitéka ez, mely előtt kalapot kell emelni nekünk, és összetöpördnie Tisza Kálmánnak. Sem isten, sem a nép itélőszéke elé tovább nem képviselheti jogosan Debreczen városát, mit egyébirant, a mint halljuk, értésére fognak adni másféle csattanos alakban is.

A debreczeni bizalmatlansági határozatról különben imigy elmélkedik a „Baloldal“, még az első positiv hir behatása alatt:

„Debreczen város első kerületében, tudvalevőleg Tisza Kálmán a „Messiás“ választatott meg 275 szavazattal egy ismeretlen ifju Verhovay Gyula 148 szavazata ellenében képviselőnek, s hol összesen 660 választó foglaltatik az összeirási lajstromokban, azon ivet, mely által az ujabb kiegyezést pártoló és létrehozó képviselőjüknek bizalmatlanságot kivánnak szavazni 365 választó polgár irta alá.

A kalkulus igen egyszerü; az eredmény megtudásáért nem szükséges sem a belügyminiszterium számvizsgáló osztályához fordulni, sem Móricz Pál financialis tehetségeit igénybe venni. 660 : 2=330. S miután a bizalmatlansági votumot 365 választó irta alá, megczáfolhatlan a tény, hogy a kerület összes választóinak felénél jóval nagyobb száma nem bizik Tisza Kálmánban.

A kérdés csak az, hogy lehet-e még Magyarországon a politikai becsületességet szóba hozni? S hogy az államférfiu reputacióját eljátszott Tisza Kálmán megakarja-e legalább egyéniségi reputacióját menteni? Ha még lehet szó becsületről, s ha Tisza megkiván maradni ott, hol e sorok irójának hite szerint eddig is volt, t. i. a becsületes emberek sorában, akkor nem tehet egyebet, minthogy leköszönjön képviselői állásáról.

Csak nem akarhat Tisza Kálmán az országosan megvetett Kassay Ignáczokkal egy sorba ülni?! Hiszen Csernátony maga kijelentette közelebbi beszédében, melyet választóinak tartott, hogy bármi módon adassék tudtul neki az, miszerint választóinak többsége országgyülési eljárását nem helyesli, ő kötelességének ismerendi képviselői állásától azonnal megválni. Pedig Csernátony csak egy szolga. Lehetetlen, hogy Tisza Kálmánban ne lenne annyi büszkeség és önbecsérzet, mint szolgájában!“

A függetlenségi kör ma, délután 4 órakor értekezletet tart.

A Pestmegye mai közgyülésén uralkodott szellem hatalmas intőjelül szolgálhat a kormánynak, hogy osztrák érdekek szolgálatába állott politikája számára nincs többé mamelukk többség Pestmegyében sem. Gullner inditványa, ha azt a kormány emberei szavazásra merték volna ma bocsátani, nagy többséggel lett volna elfogadva. De kétségtelen, hogy el lesz fogadva holnap is, daczára a kormánypárt minden erőlködésének, mely a vidéki bizottsági tagok kifárasztását és elszélyedését czélozza a vita hosszura nyujtása által.

Ugod választó kerület választó polgárai május 28-án Lovász Patonán **nagy pépgyülést** tartottak. Jóllehet, az eső folyvást esett s az utak véghetetlen roszak voltak, a népgyülésre mégis roppant nagy számmal jelent meg a közönség a választókerület egyes községeiből. A népgyülésről szóló jegyzőkönyvet s a népgyülés határozata folytán a kerület képviselőjéhez intézett felhivást itt közöljük:

Jegyzőkönyv. Felvétetett 1876. május 28-ik Lovász Patonán az Ugodi választókerület összegyült választóinak az önálló nemzeti bank és vámterület érdekében tartott közgyüléséről.

1. Elnöknek megválasztatott: Gelsei Biró Vincze, jegyzőnek: főtisztelendö Bognár Endre.

2. Képviselve vannak a választó községek körül: L. Patona, N.-Dém, Bakony, Tamási, Fenyőfő, Gecse, Bödöge, Vanyula, Gyimoth, Varsány, Gits és más számos polgárok.

3. Tanácskozási tárgy, hogy nyilatkozzék a közgyülés a felől, hajlandó-e támogatni a jelenlegi magyar kormány egyességi eljárását a bank és vámkereskedelmi ügyben, vagy pedig a kormány ellenkező kezdeményezése daczára is ez önálló nemzeti bank és önálló vámterület mellett óhajt állást foglalni?

A közgyülés egyhangulag kimondotta, hogy határozottan az önálló bank s önálló vámterület mellett foglal állást. Kimondotta továbbá hogy ez érdemben kerületünk képviselője is egy hozzá intézendő tiszteletteljes felszólitásban megkerestessék, mely utóbbi határozat végrehajtásával az elnök és jegyző bizatnak meg.

4. A Jegyzőkönyv hitelesitésével megbizattak: Szentiványi István, Pirger József, Kolmár Sándor, Pető Ferencz, Svarcz Tamás, Berzsenyi József, Vági Mihály, Belák János és Takáts Mihály.

5. Mely jegyzőkönyv felolvastatván és pontjai elfogadtatván, hitelesittetett. Jegyezte, Bognár Endre, ellenjegyezte Gelsei Biró Vincze.

*

Az ugodi választókerület országgyülési képviselőjéhez Nagy Ignácz urhoz intézett felszólitás igy hangzik:

Tekintetés képviselő ur!

Ugod választó-kerület választó képés polgárai folyó év május 28-ik napján Lovász Patonán népgyülést tartottak, az önálló nemzeti bank és önálló vámterület, illetőleg a két kormány közt létrejött egyesség tárgyában.

A gyülés egyhangulag az önálló nemzeti bank és önálló vámterület mellett foglalt állást, és határozatilag kimondotta, hogy a gyülés kebeléből, ennek nevében, elnök és jegyző neve alatt e kerület igen tisztelt képviselőjéhez a határozat terjesztessék fel, hü tolmácsául az összegyült polgárok érzelmének. Annyival inkább, mert mélyen tisztelt képviselőnk szives volt két izben is, ugy megválasztása előtt mint a választás lezajlása után, szabadelvü eszmékre fektetett hazafias felszóllalásában oda nyilatkozni, hogy a nemzet égető bajain, melyek annyira elmérgesedtek, hogy hazánk a bukás örvénye felé sodortatva látszik lenni, egyedül csak a nemzetgazdászatilag helyes gyógykezelésnek ismert önálló nemzeti bank és önálló vámterület felállításával lehet segiteni, nehogy a kronikus baj acutabb jelleget vegyen fel. De egyszersmid kéri a gyülés képviselőnket, hogy e tekintetben is méltóztassék választóinak lelkiismeretét megnyugtatni, minő állást méltóztatik ugy jelenben, mint az alku végleges megkötésénél részéről elfogadhatónak tartani? E kérését a gyülés motiváltnak hiszi nem pusztán az ügy komolyságánál fogva, de azon okból is, mert ez ideig képviselőnk az alkunak sem mellette, sem ellene, nyilvánosan állást foglalni nem tartotta eddig szükségesnek.

Midön fentemlitett gyülésünk ezen határozatát kéröleg a képviselő ur elő terjesztjük, maradtunk tiszteletteljesen Gelsei Biró Vincze, elnök. Bognár Endre, jegyző. Kelt L.-Patona, május 28-án 1876.

Lenni vagy nem-lenni.

Az országgyülés tárgyalásai közelegnek a terület rendezés legfontosabb, legéletbevágóbb pontjához.

Talán a mai, de legkésőbb a holnapi ülésen fog 20,000 magyar honpolgár létele vagy tömeges kivándorlása felett a koczka elvetetni.

Az első §. 15. pontjának mikénti eldöntése fogja meghatározni, hogy akarunk-e — Brassóvidéket Háromszékkel egyesitve — hazánk négy határszéli szorosának előpitvaránál egy a magyar állameszme követelményeinek megfelelő életerős megyét alkotni, vagy pedig az eddigi helyzet örökösitésével továbbra is fenn akarjuk tartani a haza biztonsága és egysége ellen folytatott fondorlatok bünfészkét?

Nem közönyös tehát a hazára nézve e kérdés mikénti megoldása, az egész törvényjavaslatnak ez képezi sarkpontját s azért az ország képviselőinek becses figyelmét az utolsó döntő perczben is felhivjuk e fontos kérdésre.

Ezt annyival inkább tennünk kell, mert a kormány félhivatalosai, ugy látszik, silentiumra vannak kárhoztatva, s mindenki előtt bizonynyal felötlő lesz, hogy ép azon hirlapoknak, melyek egy évtizeden át a legmelegebb rokonszenvvel karolták fel hétfalusi véreink ügyét, melyek hosszu czikksorozatokban ostorozták a szászok kegyetlen zsarnokságát és üldözését, azon hirlapok, melyek egykor minden magyar kebelben fölrázták az érdeklődés, a testvéri rokonszenv érzetét: most a midőn e saját hazájában idegenné vált nép sorsa felett vettetik el a koczka, egy árva sort sem közölnek megmentésük érdekében.

Pedig ott van hazánk délkeleti szögletében a királyaink által a hon határainak védelmére oda telepitett, a szászok által leigázott, s birtokaitól kifosztott szegény 20,000 csángó kétségbeesetten, a remény és elcsüggedés érzetével tekintve az országháza felé, hol néhány óra mulva kimondják az itéletet felettük, hogy maradhatnak-e továbbra is e hazának polgárai? vagy pedig kezökbe kell venni a vándorbotot s elhagyni e hozzájuk oly mostoha, oly érzéketlen hazát?!

E nép már 9 éve könyörög az ország törvényhozó terme előtt; kérvénye után kérvénye, küldöttsége után küldöttsége járt, kelt itt a fővárosban; de mindeddig sikerült kinzóinak itt is elzárni előttük a kegyelem kapuit.

Ez egykor jóllétben élt népnek 60,000 hold erdejét a Bach-rendszer alatt közigazgatási uton foglalta le Brassó, a kezén maradt néhány ezer hold erdőségét ez év tavaszán szintén elvették ugy, hogy a 20 ezernyi nép most 4000 hold rosz havasalji szántóföldet bir mindössze, erdei elvételével minden keresetforrása elapadt, s ily kétségbeejtő helyzetükben csak is az országgyülés elhatározására várnak, mely ha Brassó vidékének különállását dekretálja, egyszersmind az ő számüzetésük felett is kimondja a végitéletet, mert itthon megélni, s a szászok könyörtelen üldözése miatt existálni nem tudván, ha a reménynek ez utolsó szála is, mely a hazához köté — elszakad, akkor nem látnak más menedéket a Romániába való tömeges kivándorlásnál, s leendő telep-helyeik iránt ottani birtokosokkal az alkudozást meg is kezdették.

Képviselő urak! fontolják jól meg a 15. pontnál adandó szavazataikat, mert ott nem Dicső-Szt.-Márton vagy Erzsébet város székhely versenye, hanem 20,000 derék magyar honpolgár megtartása vagy feláldozása felett fog a koczka elvettetni!

Justus.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. u. 4 órakor tartott ülésében az uzsora trv.-javaslatot vette tárgyalás alá s azt általánosságban 9 szavazattal 2 ellenében a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. Kihallgattattak Hajós József és Weninger Vincze meghivott szakértők, kik oda nyilatkoztak, hogy nem hiszik ugyan, hogy ezen törvény behozatala által az uzsora meg fog szünni Magyarországon, de ha már behozatik, az a nézetök, hogy alapul ne a 10, hanem a 8% vétessék, nehogy a maximum minimummá váljék.

A bizottság holnap megkezdi a részletes tárgyalást.

Az ülésen jelen volt Perczel igazságügyminiszter is.

Matlekovics Sándor, Merfort Róbert és Salmen báró osztálytanácsosok tegnap este Bécsbe utaztak. Itt Schwegl udv. tanácsos elnöklete alatt ma kezdődnek meg azon értekezletek, melyekben a magyar, az osztrák és a külügyi kormányok képviselői végleg megállapitják az általános osztrák-magyar vámtarifát. Mihelyt ez megtörtént, a külügyi hatalmakkal megkezdik az alkudozásokat a vámszerződések megujitása iránt. A bankügyi alkudozásokat később kezdik meg, az országgyülés eloszlása után. Ez akkor fog megtörténni, ha a megye kikeritéséről, az uzsoráról, a temesvár-orsovai és brassó-tömösi vasutakról szóló előterjesztések le lesznek tárgyalva.

Koller báró hadügyminiszter bécsi lapok szerint beadta lemondását, és ő felsége, tekintettel a miniszter betegeskedésére, el is fogadta azt. Hirszerint Benedek Sándor altábornagy van hadügyminiszternek kiszemelve.

Miskolczról és Pápáról távirják, hogy képviselőik ott megjelenvén, beszédeiket, melyekben a bécsi egyesség ellen nyilatkoztak, általános helyesléssel fogadták a választók.

Hova jutottunk!

Megértük, hogy hazánk német ajku polgárai kénytelenek tiltakozni azon czudar cinysmus, azon feketesárga osztrák szolgalelkűség ellen, melylyel Jókai Magyarország legelső irója hazánk legszentebb érdekeit gunyolja. Német ajku polgártársaink felháborodását Jókai hazafiatlan törekvéseivel szemben adjuk a „Pester Journal“ következő soraiban:

Sajnáljuk, hogy ünnepelt nemzeti irónk ellen tollat kell fognunk, de tennünk kell azt, mivel a nemzet magasabban áll, mint minden egyes ember legyen az még oly nagy és szeretett. Jókai megfelejtkezett a nemzeti geniusról, ellentétbe helyezi magát azzal és ezért ne csodálkozzék, ha a nemzet geniusa elhalad felette.

*

Jókai megigérte, hogy a politikától visszavonul. Bár megtette volna! Bár finom érzésü költői szivét ne vetette volna az ország ellenségeinek tőrébe, hogy ott elvérezzen? Mert babérokat valóban nem szerezhet magának az osztrák bürokraták és a nemzeti bank vezetőinek elbizakodottsága melletti harczban. A gyakorlati élet rideg és tövises, itt a költő engedékenysége és érzelgősége csak kárt okozhat itt harczolni, vérzeni, vivni kell. Itt harcz által lehet csak győzelem! Egy győzelem harcz nélkül blasphemia, egy harcz a győzelem reménye nélkül esztelenség. Nincs szükségünk hivatalos szirénda-lokra, hogy nyomoruságunkban megvigasztaljanak, mi nem féljük a veszélyt, — mert az talán a bajt növelhetné, mely jelenleg is valóban elég nagy.

*

Mit akar a költő, mint vigasztaló ez általános nyomoruságban? Az üdvözitő régi dalát akarja tán énekelni, hogy gazdag nem jut a mennyországba és hogy az utolsók egykoron elsőkké lesznek? Nem, a nemzet sokkal érettebb, hogysem magát ámitatni engedje. — Nyugodtan nézzük talán, mint szivja Ausztria vérünket, vagy talán épen hátunkat tartsuk egész nyugalommal ha bennünket ütnek? Mi jogon követeli Ausztria ezt tőlünk? Mi más hatalma van, ezen netáni jog keresztülvitelére, mint kormányunk tehetetlensége és parlamentünk alszékonysága? Ki a mai időben nem akar üllő lenni, annak kalapácscsá kell lenni. Minő arczczal akarják a magyar nemzetet rávenni, hogy üllőül szolgáljon az osztrák ütéseknek? Döntsön bár ellentállásunk ezer veszélybe, nekünk csak egy becsületünk van elveszteni való.

Miért hagyta el ihletett költőnk saját istenét, saját nemzetét, hogy Depretis és védszentjeinek a nemzeti-bank-társulat szemeinek szolgáljon? Több Depretis, mint Magyarország? Szentebb Luccam és Wodianer, mint a nemzet anyagi jóléte? Hogyan jő Jókai ahhoz, hogy a nemzeti bank üzelmeit védje mialatt milliók nyögnek annak sulya alatt? Valóban habozhatott Jókai a választásban: testvérei millói és Bécs nehány felfuvalkodott financzbárója között?

Ha Jókai legbensőbb meggyőződéséből — mit kétségbe vonni nem akarunk — nemzete ellenében Bécs mellett tör lándzsát, akkor hallgatnia kellett volna, és nem lett volna szabad a világnak megmutatni, hogy a kaudiai jármot nyakába vette, mint magyar, mint legünnepeltebb népköltő. Igy most már Bécs számára nem csak anyagi létünket, hanem legjobb fiunkat is elvesztettük.

*

Fentebbi elmélkedéseink Jókainak választóihoz intézett legujabbi manifestumára vonatkoznak. A manifestumnak csakis alárendelt tendenciája érdemelne szigoru birálatot, tartalma csak mosolyt gerjeszthet. — Minő nivitással cseteli Jókai azon veszélyeket, ha a mostani nemzeti bank liquidálna és követeléseit behajtaná? Mintha bizony egy részvénytársulat nem volna elég gyorsan egy másik által potolható s üzleteit az egyik banknak ezer örömmel nem venné át egy másik?

*

Jókai fél attol hogy azon 40 millió arany forint, mely egy magyar nemzeti bank alapjához szükséges, igen nehezen vagy átalán előteremthető sem volna! Bámulatos. Négy év alatt Magyarország körülbelül 150 millió aranyat fogyasztott improductiv czélokra és ugyanakkor ennek negyedrésze egy igen produktiv banküzlethez — 8, 9, 10, 11, 14 perczent osztalék mellett — nem volna előteremthető? Ki az, ki Magyarország népe közül még ma is oly elfogult, hogy ilyesmit vele elhitetni lehessen?

Jókkai attól is fél, hogy tőlünk az aranyfedezetet valahogy eltalálják spekulálni. Ehhez — ugy hiszsük — egy igen csudálatra méltó bankigazgatóság kellene, a mely magát még ily veszélynek is kitené. Jókai először a valutát akarja rendezni, s aztán mondani fel az osztrák nemzeti banknak. Uram isten! hát miért nem rendezik azt a valutát? Mert az osztrák nemzeti bank nem akarja, mert ily módon akarja a magyar nemzeti bank s átalában egy más bankjegy-kibocsátó intézet felállitását Ausztriában lehetetlenné tenni. Jókai tehát az osztrák nemzeti bank örök privilegiuma mellett harczol, miután állitja, hogy a magyar kormány egy magyar nemzeti bank felállitásához jogát fel nem adta. De hát mit ér azon jog, mely soha nem gyakorolthatik. Erre nincs válasza Jókainak. Továbbá fél Jókai, hogy a magyar nemzeti bank akcziái idegen kezekre juthatnak és akkor a magyar nemzeti intézet mégis idegen szellemben vezettetnék.

Jókai itt azonban elfeledi, hogy minden intézet üzletet akar csinálni és hogy egy magyar nemzeti banknak Ausztriában tartalékja nem volna, s igy üzleteit csakis Magyarországon lenne kénytelen megkötni.

*

Jókai a magyar önálló vámterület ellen is kikel. Bölcsen jegyzi meg, hogy a vám a magyar fogyasztók által fizettetnék meg. De elfeledi hozzátenni, hogy ezen vám a magyar állampénztárakba folyna be, s hogy az államadósság annyival elkerültetnék, az államhitel és állampapir emelkednék s az egyenes terhek lejebbszállitatnának.

*

Röviden, Jókai a rövidlátó politikus, Jókait a genialis költőt elrontotta. Tegyük félre Jókai manifesztumát! De nem! Olvassuk el ismételten figyelemmel, hogy sajnálatunkra észrevegyük miként rontotta meg Bécs levegője legjobb honfitársunkat s egyszersmind tapasztalhassuk, hogy a kiegyezés mellett felhozható minden érv, mennyire gyarló.

A „P. Napló“ Jókai manifestumát regénynek nevezi, mely a helytelen állitások lánczolatából áll. Jókai soha sem olvasott vámtariffát s tudatlanság vagy ámitás, minden, mit e tekintetben mond.

*

A „K. Népe“ irja:

Jókai Mór egy hosszadalmas nyilt levelet intézett józsefvárosi választóihoz, melyben a bécsi egyességet veszi védszárnyai alá. Ez esetben nem tartjuk szükségesnek e plaidoyer-vel foglalkozni, melyre kormányférfiaink bátran alkalmazhatják az ismeres közmondást „Uram isten őrizz megbarátaimtól“ stb. A hosszu fejtegetés tele van tévedésekkel, melyek a „Hon“-nak bármelyik munkatársa egytől egyig sorban meg tudna czáfolni.

Lónyay József urhoz

mint a beregmegyei m.-kászonyi választó-kerület képviselőjéhez!

Megbocsát képviselő ur, ha én is a többi t. választó-kerületek eljárását követem, s bátorkodom önt adott szava teljesitésére elvtársaim nevében felhivni. Ugyanis lehetetlen dolog az, hogy egy müvelt, lovagias ember, egy választó kerületnek adott szavát meg ne tartsa; és épen ez az a mi engemet késztet arra, hogy emlitést tegyek e lap hasábjain arról, mit igért ön vál. kerületének, képviselővé választása alkalmával; s kérdem elvtársaim nevében, vajjon megtartja-e azt?

1875. julius 19-én választatott ön képviselőnek általunk, s ekkor a következőkben köszönte meg választó kerületének megválasztatását: „Megköszönöm azon bizalmat, melylyel önök most engem másodizben lett képviselővé választatásom alkalmával megtiszteltek. Ha isten életemnek kedvez, mindazon terhet, mely az önök vállait nyomja, nemcsak könnyiteni, hanem le is fogom venni. Mindenütt szem előtt tartom nemzetem jólétét. Isten önökkel!“ Még az összes választó kerület nevében egy választó polgárrali kézszoritás után, szétoszlottunk jó hiszem fejében mi mint választók; mert akkor én is, s más társaim is a kormány pártot támogattuk, de most belátva, hogy a Tisza zavaros, s hogy a Széll nem jó fuj, más pártot kerestünk.

Már most mi nem kérjük, hanem követeljük, hogy képviselőnk adott szavát tartsa meg. A nép jólétét ugy akarhatja s terhünket ugy könnyitheti, ha most a kormány által oly károsan megkötött bécsi kiegyezkedésnek ellene szavaz, — s mig a jelen kormány existál, addig annak minden a nemzetet véginséggre juttató intézkedéseinek ellene mond. Követelje a „nemzeti bankot s önálló vámterületet“, ezt kérjük s megvárjuk mi öntől képviselő ur, mint választói, — azt hiszem elég jogosan.

Igen megütköztünk akkor, mikor mi önt mint vidékünk szülöttjét tiszteltük, becsültük, s mégis csalatkoztunk; mert azon 94 képviselő nevei közt, — kik a becsületszó megtartása miatt a kormánynyal szakitottak, az ön nevét nem olvastuk, — hova megyénk többi képviselői sorakoztak s uttörők voltak.

Felkérjük tehát képviselő urat, hogy lássa meg azon siralmas helyzetet, melynek hazánk elébe néz, igyekezzék azt megelőzni, tegye mindenben elsővé hazája jólétét; ezt kivánták s kivánják öntől választói, ellenkező esetben bizalmasságunk meg küldését minden perczben várhatja. — Tudja meg, hogy mi se alszunk. Különben az aláirások már folynak, ha kedvező választ nem nyerünk? A többi a mi dolgunk; mert már kifogytunk a türelemből.

Kérjük e lap hasábjain álláspontjáról tudassa választó kerületét; mert igen nehezen várja.

Barkaszó, 1876. junius 3-án.

Többek megbizásából

Ujj László.

A bécsi egyezség és a jobboldali ellenzék. A „Nemzeti Hirlap“ irja: Történt pedik, hogy a jobboldali ellenzék teljes számu konferenciába gyült a kiegyezés sorsa felett határozni. Ifjabb, tüzesvérü tagjai a kiegyezést elvettetni kivánták. Kallay Béni, gr. Dessewffy Aurél és többen, nem ugyan tárgyi okokból, de pártpolitikából kijelentették, hogy ők nem fogadják el e kiegyezést, — valjon lehetnének-e tovább ellenzék, ha elfogadnák? — Mások, Sennyey, Urményi, Szögyéni s még néhányan azonban, daczára annak, hogy a kiegyezés nem elég méltányos Ausztria érdekei iránt, melyeknek ápolása Magyarországnak fökötelessége, készeknek nyilatkoztak azt elfogadni. Sennyey báró, mint tudósitónk mondja, a többi közt egy szép és büszke mondással felelt meg „függetlenkedő“ párthiveinek: „Nektek még nincs multatok, tehát tehettek, a mint tetszik; de nekem van multam, mely leköt s én megszavazom a kiegyezést.“ Azok azonban, kiknek még „nincs multjok“, többségben voltak és Sennyey báró leszavaztatván, hiveinek összes táborával ünnepélyesen kivonult a pártclubból. A kivonulás megható látványa egész háromnegyed másodperczig tartott. A felkelők, miután főnökük ekként letette a vezéri pálczát, egyedül maradtak és tanácskozni kezdtek jövendő sorsuk felett. A tanácskozás eredménye az lett, hogy — visszakérték maguk b. Senyneyt, és meg is kapták. A nagy belvillongásnak ekkép vége lett. Az óriási küzdelem csöndben, észrevétlenül folyt le a kuliszszák mögött, a jobboldali ellenzék clubbjának egy tágas egyablakos kabinetjében, csak — egy kis utójátéka került a nyilvánosság elé. A lázadók vezére lelép „lapvezéri“ hivataláról. — A „Kelet Népe“ pünkösdi számában jelenti, hogy Kállay Béni megszüuik lapvezér s Ábrányi Kornél szerkesztő lenni, s ezentul Halász Imre lesz a lap felelős szerkesztője. Hogy igaz-e

Csávolszky Lex

az ezen tényhez füződő hir, mely szerint Kállay ismét elmegy egy más „Kelet Népéhez“ konzulnak, — még nem tudjuk.

A hosszupályii választó-kerület polgáraihoz!

Azon időtől, hogy hazánk önrendelkezési jogát visszanyerte, fontosabb kérdés még nem vette igénybe a közvéleményt, mint az azt jelenleg forrongásban tartó vám és bankügy.

Meggyőződésünk szerint a választó-kerületeknek minden fontos, a hazát s annak polgárait legéletbevágóbb érdekeiben érintő kérdésnél, kötelességükszavukat hangoztatni; a fenforgó kérdésnél ez annál kevesebb nehézségbe ütközik, mert itt nem politikai pártkérdés, hanem kenyér kérdés forog fenn; arról van itt szó, hogy e kérdések miképeni megoldása által leszünk képesek magunk s utódaink számára a földet megőrizni.

Az alólirottak áthatva a tárgy fontosságától, bátorkodnak a hosszupályii választókerület polgárait a konyári Sóstón folyó évi junius hó 11-én délelőtt 11 órakor tartandó értekezletre meghivni. — Hosszupályi, 1876. évi májushó. — Beőthy Sándor, gr. Zichy Ernő, Magyary György, Budaházy Gábor, Budaházy Gyula, Vidovich György, Thuolt István.

Pestmegye évnegyedes közgyülése.

— Jun. 6. —

Mielőtt a mai közgyülésről szóló tudósitást adnók, meg kell emlitenünk, hogy tegnap a pestmegyei szabadelvü párt központi bizottsága is tartott értekezletet. Ennek elnöke Földváry Mihály, ki hazafias érzületének engedve, mint tudjuk, a bécsi egyesség következtében kilépett az országgyülési szabadelvü körből. Az értekezlet elején Jankovics Miklós — kinek dühös kormánypártiságáról majd szólani fogunk — fölvetette a kérdést, hogy helyeselhető-e, hogy Földváry hivta össze a bizottságot, miután ő az országos szabadelvü pártból kilépett? Hosszu vita után, melyben többen vettek élénk részt, a bizottságból 13 tag szavazott Földváry mellett, 13 ellene, alelnök Fáy Béla aztán kimondotta a végzést, hogy a pestmegyei szabadelvü párt alapszabályai szerint, melyek a szabad véleményt nem korlátozzák, Földváry eljárása helyes volt, s ő, a párt elnöke, megmaradhat. Földváry Mihály ennek daczára kijelentette, hogy ő a párt elnökségétől megválni szándékszik. Ugyancsak a tegnap délután tartott értekezleten Tisza Lajos és Ivánka Imre sejtve a kormányra nézve kellemetlen dolgok bekövetkezését, inditványt jelentettek be, hogy a jelen megyei közgyülés minden politikai discussiótól tartózkodjék. Gulner ellenben egy rövid de szabatos és helyes inditványt terjesztett be, melyszerint a közgyülés irjon fel az országgyüléshez, hogy ez az uj bécsi kiegyezést el ne fogadja.

Az értekezlet többsége mamelukokból állván, Tisza Lajos inditványát pártolta, Gullner Gyula azonban inditványát — nagyon helyesen — nem vonta vissza, hanem kijelentette, hogy a holnap tartandó közgyülés elé fogja terjeszteni.

*

A közgyülést ma délelőtt 10 órakor Szapáry István főispán nyitotta meg. Ilkey főjegyző olvassa az alispáni évnegyedes jelentést és a számonkérőszék jelentését.

Gulner Gyula az 1870. 42. törvényczikk értelmében egy inditványt terjesztett be, miután ez az inditvány a tárgysorozatban nem foglaltatik, kéri kitüzetni.

Fáy Béla inditványára ez elfogadtatik.

Ilkey olvassa Gulner inditványát, mely következőleg szól:

„Tekintve, hogy a vámügy és bankkérdés megoldására vonatkozó s a kormány által elfogadott elvek alapján kötendő egyezmény Magyarország jogos és méltányos igényeit nemcsak hogy ki nem elégiti, de az, ha az ismeretes elvek alapján köttetnék meg, hazánk közgazdasági fejlődésére is felettébb káros és hátrányos lenne, inditványozom: Irjon fel a megye közönsége a képviselőházhoz, hogy a vám ée bankügyre vonatkozólag a kormány-elnök által előadott elvek alapján kötendő egyességet el ne fogadja.“

Gulner ezután egy szép, szabatos, meggyőző érvekkel telt beszédében indokolja inditványát. — Előre bocsátván, hogy az ország joggal sokat várhatott az uj kormánytól, mely oly többséggel rendelkezett, minővel ezelőtt egyik kormány sem birt, sajnosan constatálja, hogy e remények füstbe mentek a szóban forgó egyezményt illetőleg. A kormány által követett nemzetgazdasági politikát a lehető legszerencsétlenebbnek tartja, melyet csak képzelni lehet.

Különösen kiemeli kelet felé üzött kereskedelmi politikánkat, s hogy e szerződés által mennyire oda dobatunk az osztrák gyáriparnak, a mi nem volna annyira veszélyes, ha már iparunk legalább is zsenge állapotban volna, de midőn még nem is kezdetleges és a muuka erő oda át olcsóbb. Meggyőződése szerint a dolog sulya abban áll, hogy a fogyasztási adóknál nincs Magyarországnak önrendelkezési joga. A visszatérités itt lehet momentán javitás; de a nem elvi megoldás által a nemzetgazdaságra üdvös befolyást nem gyakorol. Azt mondják, mondja szóló, hogy a körülményekkel meg kell alkudni, sajnos azonban, hogy itt a kormány kellő álláspontját megtartani nem tudta, és szám szerint károsította meg a nemzetet. Szóló nem hiszi, hogy lett volna erősebb közvélemény az önálló magyar bankon kivül, mely létkérdés. Megrójja a jegyközösség elismertetésének elvét, s a közös felügyeleti rendszert a pénzügyi politikára nézve. Hogy menyire káros ez a kincstárra, e mellett számok bizonyitanak. Szóló kifejezi, hogy az alkut megkötni annyit tesz, mint az ország kezeit tiz évre megkötni s elhevadási processusát megkezdeni. A politikai pressión kivül van egy másik pressió is, és ez a haza érdeke. Ha ez a 20 évi tapasztalás, a mi hátunk megett van, zsibbasztónak bizonyult be, ugy egy még roszabb politikában megnyugodni nem fog. Szóló azon esetre, ha valaki meggyőzi arról, hogz közgazdasági helyzettünk a fejlődés ösvényére lépett ezen kötentő szerződés által, örömmel vonja vissza inditványát. Kéri a közgyülést, hogy az ügyet tekintse olyannak, melyre felszólalni kötelesség, mely összefügg létérdekeinkkel. Beszédét élénk helyeslés követte.

Gulner után Ivánka Imre szólt. Természeten a kormány mellett. Sok mindenről beszélt, de beszéde üres puffogatás volt, minden komoly érv nélkül. Elleniditványt nyujtott be, melyszerint mondja ki a közgyülés, hogy a fenforgó körülmények között a vám- és bankügygyel foglalkozni nem kiván és napirendre tér át.

Gulner inditványa mellett felszólalt ezután Fáy Béla, ki beszélt sok tapintattal és derekasan. Az erős meggyőződés melegsége érezhető volt minden szavában. A tárgyat, melyről szó van, nem részletezi, miután az eléggé ismeretes. Addig, mig iparunkat nem emeljük, hiában minden, addig sorvadunk. Szót emel a védvám rendszer ellen. Minden drága rongy, mit külföldön veszünk, egy falatot vesz ki gyermekeink szájából. Szerinte a hiba ott történt, hogy a kormányelnök kifejezé azt, miszerint jobb a vámszövetség, s káros volna, ha a birodalom mindkét felében egyforma volna az ipar; a Tisza kormány iránt bizalommal viseltetik; de el nem fogadhatja a kiegyezést, a mi Magyarországra nézve hátrányos; melylyel mi áldoztunk, de a Lajtán tul nem, pártolja Gulner Gyula inditványát, annál is inkább, mert meg van győződve, hogy a törvényt tiszteli a király, s ha nekünk zavarunk van, Lajthántul sincs rendben a széna.

Halász Boldizsárról, ki Fáy Béla után következett, legjobb nem szólni.

Földváry Mihályt igy szeretjük látni, a mint ma beszélt. Igaz ügyet védett nyiltan, férfiasan — és hogy sikerrel is, mutatta a nagy helyeslés, melylyel beszéde találkozott. Kiemelte, hogy amint Ivánka akarja, a fontos kérdést elodázni nem szabad. Ha Pestmegye megtagadja multját, később az utódok pirulva tekintenek a történelemre. A miniszterium eltért programmjától, s ezt nyiltan az országgyülésen mondotta ki, igy tárgyalható. — Ivánka beszédjére megjegyzi, hogy a bankárok azután indulnak, a mi a tény és nem mende-monda után. Gulner inditványát pártolja.

Simonyi Ernő kitünő, érvekben felette erős beszédét, hogy nem közölhetjük terjedelmesen, nagyon sajnáljuk. Előtte elegendő indok az egyesség el nem fogadására a miniszterelnök azon kifejezésére hivatkozni, hogy ez Magyarország méltányos igényeit sem elégiti ki. — Ifj. gróf Ráday Gedeon és Tisza Lajos Gulner inditványa ellen szólottak. Beszédeik, (inkább gagyogás volt mint beszéd) roppant szegénységüknél fogva nyomtalanul tüntek el.

Egy óra felé a gyülés sürgetni kezdte a szavazást, de a kormányt védő felirott szónokok nem állottak el a szótól félve a bukástól. Ezután tehát Halász Bálint szóllott Gulner inditványa mellett. Szép kerekded beszéde átalános tetszést szült, melynek épen ellenkezője jutott ki Jankovich Miklósnak, ki összevissza hadart mindent s csak akkor volt érthető, midőn kijelenté, hogy neki a kormány kell.

Kovácsy Gyula hazafias érzelmü beszéde után, ki Gulner inditványa mellett szólt, Rudnyánszky Ferencz inditványozta, hogy miután többen vannak még felirva szólásra, a közgyülés folytatása holnapra tüzessék ki.

Erre olyan zaj keletkezett, hogy a főispán a gyülést azonnal eloszlatni fenyegetőzött. Halász Boldizsár és Bocsányi a holnapra halasztás mellett nyilatkoztak. A főispán utóbb kijelentette, hogy a gyülést d. u. 2 ig folytatják. Ekkor az álmos Batta Andor mondotta el szundikáló beszédét Gulner inditványa ellen.

A felirott szónokok közül kettőkor sem akarván senki a szótól elállani, a vita folytatását holnapra tüzték ki.

Helyreigazitás. Mocsáry Lajosnak Dicső-Sz.-Márton mellett az utolsó ülésben tartott beszédében az áll, hogy 43 község kérvényezett D.-Sz.-Márton mellett; nem 43, hanem 83 községet mondott.

Keletről.

A pünkösdi ünnepek alatt Konstantinápolyból meghozta a távirat a hirt, miszerint Abdul-Aziz volt törökszultán meghalt. Az exszultán halálára vonatkozó sürgönyöket adjuk a következőkben:

Konstantantinápoly, jun. 4. Abdul-Aziz exszultán mult éjjel (jun. 2.) öngyilkossá lett. A fegyverek mind eltávolittattak a szultán közeléből, de ő féktelen szenvedélylyel követelte a megsemmisités eszközeit. Többszörös meghiusult öngyilkossági kisérletek után, az ollókat vette igénybe, melyeket valószinüleg a szerályban talált. — Azokkal metszette föl ereit.

Az öngyilkosság hire elharapózó tüzként járta be a szultáni lakot. Murád császár és miniszterei azonnal egy nagy tanácscsá ültek össze és elhatározták az elhunyt uralkodó ünnepélyes eltemetését.

Ma már végbe is ment nagy pompával a temetési gyászünnepély, melyen valamennyi miniszter jelen volt.

A holttetem Mahmud szultán mauzoleumában helyeztetett el.

Konstantinápoly, junius 5. Az exszultán Abdul-Aziz haláláról szóló jegyzőkönyvet 18 orvos irta alá, kik konstatálták, hogy a halál öngyilkosság következtében beállott elvérzés eredménye s a karcsukló véredényeinek ollóval történt megsértéséből származott.

*

Eddig az exszultán haláláról szóló hirek. A bizonytalanság: él-e vagy meghalt Abdul-Aziz, mely a tróntól történt megfosztása óta folyton tartott, végre megszünt. Meghalt; el is temettetett. De a gyanut a táviratok nem birták megszüntetni. Sőt megerősitették. Minden jel arra mutat, hogy Abdul-Aziz nem öngyilkosság, hanem gyilkosság áldozata lett.

*

V. Murád szultán — mint a „Hon“-nak irják Bécsből, elismertett Anglia által. Sir Henry Elliot, sztambuli angol követ megbizatott távirati uton, hogy az angol kormány nevében üdvözölje az uj szultánt — s ezen missiót Elliot személyesen teljesitette is. E szerint Anglia volt az első hatalom, mely V. Murádot elismerte.

A „P. C.“-nek egy berlini levele szerint a török vizekre mindenfelől gyülnek az európai flották, és Anglia intézkedéseket tesz, melyek messze tulhaladják a pillanat szükségét, csak a német középtengeri hajóhad közelg Gibraltár és Lissabon felé, „mert nem akar tanuja lenni egy „véletlen conflictusnak“, mely könnyen támadhat ilymérvü haderők összpontositásából.

*

A keleti ügyek bonyodalmát uj stadiumba hozta a török trónválság. A hatalmak uj csoportosulása várható, az a „Nordd. Allg. Ztg“-ből is kitünik. Bismarck lapja elismeri, hogy Európa helyzete válságos; a keleti kérdés jelentősége háttérbe lép azon ellentétek mellett, melyek e kérdés kezelésére nézve a hatalmak között kifejlődtek. Németország, mondja a berlini lap, a keleti változások által épen nem érdekelve, főfeladatának a béke fentartását tekinti s azért minden a Kelet rendezett állapotainak előidézésére czélzó törekvést támogatni fog.

*

Az uj „Presse“ vasárnapi száma érdekes vezérczikket hoz. Szerinte Andrássy előtt két javaslat fekszik a keleti ügyekre vonatkozólag. Egyik javaslatot Oroszország, a másikát Angliá terjesztette elő. Aztán igy ir az uj „Presse“:

„Az orosz kabinet javaslatai és felhivásai egy közös zsákmányhadjáratra Törökország ellen a legujabb időből származnak. Csaknem ugyanazon időben és valószinüleg azon okból, mert Andrássy kisértetbe hozatala nem maradt titok a diplomaczia köreiben, más oldalról is tétettek javaslatok Ausztriának. Egy államcsoport, melynek központja természeten Anglia, azon dolgozik, hogy sakkot mondjon Oroszországnak.

Anglia határozottan kijelenti, hogy semmi előnyt és hasznot nem akar huzni keleti politikájából, de feladatának tekinti: megbénitni Oroszországnak a világbékét fenyegető törekvéseit.

A saint-jamesi kormány állitólag a leghatározottabb igéreteket tette nekünk, hogy monarchiánk teljes békében nézhet fejlődésének elébe, hogy semmi olyasba nem vállalkozik, a mi érdekeinket keleten veszélyeztethetné — ha kitépjük magunkat az Oroszországgal való szövetségből. Anglia még azt is kijelentette volna, hogy nemcsak Franczia- de Németországot is saját felfogásának megnyerni reméli. Németország csatlakoznék ezen uj szövetséghez, mert ez által ártalmatlanná tenné Francziaországot; Francziaország pedig azért, mert ez által ismét az európai concertbe lépne és nem kellene féltenie befolyásának csökkenését keleten.

Anglia nem elégszik meg átalános javaslatokkal, hanem egészen praktikus inditványokat is tesz, melyek a belgrádi cetinjei alkalmatlan fejedelmecskékre vonatkoznak.

Anglia azt akarja, hogy a hatalmak együttesen adják tudtára Oroszországnak, hogy azon esetre, ha Szerbia és Montenegro fegyvert ragadnának, e két ország hadüzenetében az európai béke megzavarását tekintenék Oroszország részéről.

Ausztria hatalmában áll a viliágtörténet mutatóját továbbra mozgatni és alig volt valaha osztrák államférfiu nagyobb felelősség alatt, mint most Andrássy gróf. Mi tudni véljük azt, hogy Andrássy 48 óra óta (jun. 2.) birtokában van az orosz és angol ajánlatoknak. — Elhatározásától sok függ Európára és Ausztriára nézve.“

*

Az esti lapok még a következő táviratokat hozták:

Konstantinápoly, jun. 5. Több tábornok Thessalonikába utazott, a konzulok meggyilkoltatása alatti kormányzó elitéltetésére haditörvényszéket tartani. — A fényes kapu hivatalos jegyzékben tudatta Murad trónraléptét, s annak elismertetését kivánja.

Konstantinápoly, jun. 5. Midhat pasa az államtanács elnökévé neveztetett ki. — A lapok constatálják, hogy Abdul-Aziz letétele óta, különösen öngyilkossága előtt, heves őrülési rohamoknak volt alávetve.

Belgrád, junius 5. A dunagőzhajózási társulat tudatta az itteni kereskedőkkel, hogy ha a vámhivatalban levő áruikat idejében el nem vitetik, ez áruk vissza fognak küldetni illető tulajdonosaikhoz Bécsbe vagy Budapestre.

Bukarest, junius 5. Francziaország vonakodik Oláhországgal a kereskedelmi szerződést megkötni, mivel ez utóbbi nem akarja megszüntetni a zsidók ellen hozott kivételes törvényeket.

Mostár, junius 4. (Török forrásból.) Tegnap este egy három fölkelő bandából álló, körülbelül 5000 embernyi sereg Bileki ellen támadást intézett, azonban a két század katonára menő helyőrségtől s a helység lakosságától győzelmesen visszaveretett.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. Mondok János munkácsi g. kath. egyházmegyei áldozár, tiszteletbeli kanonok, szentszéki ülnök és főgymnasiumi tanárnak a zámi másképp námi czimzetes apátságot adományozta a király.

Kinevezések. A m. k pénzügyminiszter Hoffmann József felső-fehérmegyei helyettes közgyámot, Makray Lőrincz volt becslőbiztost, Barcsay Ádám földbirtokost és kilibi Gaál Domokos földbirtokost katasteri pótbiztosokká a nagyszebeni katasteri kerületbe nevezte ki.

Lemondás. Dr. Winkler József 6-dik zászlóaljbeli szabadságolt állományu honvéd ezredorvos a m. kir. honvédségben viselt, s tiszti rendfokozattal egybekötött állásáról önként leköszönvén, lemondása elfogadtatott.

Az ügyvédi kamarákból. A miskolczi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint Marton Károly miskolczi ügyvéd a curia fegyelmi biróságának, Teper István miskolczi ügyvéd ugyanannak, és végre Szmrecsányi Mihály putnoki ügyvéd ugyanannak határozatával vád alá helyeztetvén, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztettek.

— A pünkösdi ünnepek a fővárosban ritka szép idő mellett folytak le. A mulató helyek mindkét napon zsufolásig tömve voltak s az idén valószinüleg nem lesz oka egyetlenegy zöldbeli korcsmárosnak sem magát főbelőnie, a mint az rendesen megtörténik olyankor, ha ily ünnepek alkalmával kedvezőtlen idő jár. Sokan kirándultak a közeli vidékekre, számosan a Margitszigetre, mig az Orczykertben vasárnap a Fröbelnőegylet adott megható gyermekünnepélyt, s ugyanaznap a tisztviselők sikerült kirándulási ünnepélyt rendeztek Visegrádra.

— A királyné Clotild és Mária főherczeg asszonyokhoz köszönő kéziratot intézett az ezek által a hernalsi tisztleányképző iskola javára rendezett gyüjtés alkalmából, melyben kiemeli a hatást, melyet gyakorolt reá a gyüjtések végeredménye.

— Halálozás. Pásztory János 73 éves váczi szül. pestmegyei központi irnok, ki negyedik nejét f. é. márcziusban temette el, s azóta ő is betegeskedett, junius 4-én este végelgyengülésben halt meg. A megyét 1836. óta folyvást szolgálta, több gyermeket hagyott hátra. Temetése tegnap d. u. 3 órakor volt a stáczió utcza 50. sz. házból.

— Gyászlap. „Wartembergi gr. Waldstein Jánosné született Köröspataki gróf Kálnoky Adél elszomorodott szivvel jelenti szeretett férjének Wartembergi gróf Waldstein János, ő cs. kir. felsége kamarása, belső titkos tanácsosa, a Ferencz-József, belga Lipót, mexicoi Guadeloupa rend nagy keresztese, a Szent-István és Máltai rend vitéze, a bölcsészet és jog tudora, a magyar tudományos akadémia igazgató tagja, a képzőművészeti tanács és magyar-Gácsországi vasut elnöke, sat. sat. folyó év és hó 3-kán éjfél utáni fél egy órakor életének 67-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után rövid szenvedés okozta halálát. A beszentelés Pünkösd másod napján folyó hó 8-kán délután egy fél 3 óra a Szt.-Mihályhoz czimzett udvari templomban menend végbe, mire a hült tetemek Vár-palotára szállittatnak és csötörtökön folyó hó 8-kán 1 órakor örök nyugalomra tétetnek.

— Megtébolyult. Lubinszky, képviselőházi elnökségi titkár ma reggel 6 órakor megjelent Ghyczy Kálmánnál, hogy ő neki egy terve van, a mely szerint 50,000 forintnyi tökéből rövid idő alatt egy milliardot lehet az államkassa megtöltésére teremteni. Tegnap volt már a vidéken járt miniszterelnöknél is, ajánlani magát pénzügyminiszternek. — A szerencsétlent egy rendőr azon ürügy alatt, hogy próbára viszi őt a miniszteriumhoz, elvezette a Rókuskórházba s jelenleg ott tartják. — Lubinszky azelőtt számtiszt volt a kereskedelmi miniszteriumban.

— A joggyakornokok és ügyvédjelöltek majálisa szombaton folyt le a Margit szigeten. 3 hajó egymás után indult s alig birta felfogadni a nagyszámu közönséget. Esti 9 óráig a menők száma folyton szaporodott, és ott ilyformán rendkivül nagy számu közönség vett részt. — Az idő is kedvezett, és elősegitette a rendezők elébe a tánczterem kicsiny volta által görditett akadályok elháritását. — Azok, kiket a terem be nem fogadhatott, kivül a szabad ég alatt rótták le a táncz-rend sorrendjét. — Kün volt Majláth országbiró és Perczel, kiknek mindegyikét a rendező bizottság fogadta. — A mulatság reggeli 4 óráig tartott.

— Az Ostberg-féle tüzmentes ruhát tegnap mutatta be Ahlströn az Orezy-kertben megjelent közönség előtt. Négy egymásután rakott, forgácscsal kitöltött s petroleummal leöntött máglya tüzében időzött egészen a máglya hamvadásaig és nem történt semmi baja. — E ruha voltaképen egy kétrétü, szorosan a testhez csatolt készülék, mely a külső, likacsos burkon keresztül folytonosan vizet bocsát maga körül, különösen a száj és orrnyilás előtt oly erősen, hogy a légzést is lehetségessé teszi. De tüzoltói czélokra nem igen használható, mert felöltése, csatolása sok idővel jár s a mellett a mozgást nagyon megneheziti.

— Pestmegye Tass községénél a Dunából Jakos Zsigmond m. hó 22-én egy ismeretlen, mintegy 50 éves férfi hullát fogott ki, a melyen erőszaknak vagy sértésnek nyoma nincs. Fejtetején itt-ott megmaradt haja fekete s hosszu, orra és arcza lágy részei hiányzanak, fogai épek s teljes számuak. A vizben két hétig lehetett, öltözete fehér vászon ing elrongyolt foszlányai, egy ujjnyi széles nyakkötő, derekán kenderből készült öv, fekete pantalon, mely térdein rongyos, vászon lábravaló, fehér harisnya és bakkancs.

— A fürdő idény egyszerre megnyilt, s megnépesültek a fürdők. Igy a Bécs melletti fürdőben már 1099, Baden-Badenben 7470, Karlsbádban 5208, Marienbádban 1543, Wiesbadenben 19296, Krapina-Teplitzben 76, Pöstyénben 193 gyógyvendég és átutazó van.

— A müncheni magyar egyesület május havi rendes gyülésén tisztujitást tartott, melynek eredménye a következő: elnök Vigh Gyula; alelnök Benzur Béla; titkár Schneider József; jegyző Quittner Zsigmond, pénztárnok: Andó Ádám, könyvtárnok: Fischer Samu és Bundsmann Árpád, választmányi tagok: Britz József, Paál Albert, Szecsey Imre. — A félévi kimutatás szerint a tagok száma 69, kik részben technikusok, részben müfestők és iparosok.

— Nejeért megőrült szerelmében. Hunyadról irják, hogy a vidék egyik tehetős birtokosa pár év előtt egy szép, de vagyontalan leányt vett nőül Budapestről. Legközelebb azonban a nő elhagyta s visszahozására hiába volt a férj minden fáradozása. Ez időtől fogva aztán visszavonult s mult hó 26-án, a hogy szolgája bekopogtatott, felugrott a szerencsétlen s azt nyakon ragadva kiáltá, hogy megöli, ha nem hozza vissza feleségét. Szerelmében örült meg.

— Egy szinésznő öngyilkossága. Prágában közelebb öngyilkos módon végezte be életét Gilbeau Melanie Párisból érkezett chansonette énekesnő. Szép ifju leány volt, kit az Averino-szinházhoz nem régen szerződtettek. Annál nagyobb volt a meglepetés, midőn a városon kivül, mellébe szurt késtől vérző holttesttel találták meg. Nagy kinok közt halt meg. Egy levélkén, melyet hátrahagyott, ez volt irva: „Sokan szerettek, kiket nem szerettem; de csak egy volt, kit én szerettem és az engem nem szeretett.“ Tehát szerelmi bánatában ölte meg magát.

— Egy boldogtalan asszony mult csütörtökön Bucsa mellett (N.-Várad tájékán) a robogó vonat elé vetette magát, hogy megunt életének véget vessen. A vonatvező azonban észrevette s teljes erővel iparkodott a rohanó vonatot megállitani, mi sikerült is alig két lábnyi távolban a sinen fekvő asszonytól, kit aztán öntudatlan állapotban hurczoltak el s kin, midőn magához jött, őrülési rohamok észleltettek. A fiatal nőt gyógykezelés végett a nagyváradi közkórházba vitték. A szerencsétlen azért akarta magát ily borzasztó módon kivégezni, mert szülei két évvel ezelőtt szive vonzalma ellenére olyan férfiuhoz kényszeritették, kit nem szeretett s kivel élte valóságos pokol volt.

— Sebmetsző. Spitz Sebestyén, ismeretes zsebelő, tegnap délelőtt az uj vásártéren tetten éretett, midőn egy uri ember arany óráját és lánczát szebéből kicsempészte, s bár a rendőrök őt jól megkötözték, bekisértetése alkalmával mégis sikerült neki kezeit a hurokból kiszabaditani, mire gyorsan elfutott, s az őt kisérő rendőr nem volt képes utólérni, mig Spitz a Dunához érve a vizbe ugrott, honnét azonban csakhamar kihuzatott s a rendőrséghez kisértetett.

Rendőri hirek. Mult szombaton este, az osztr. államvaspályától a város felé haladó postakocsi a gyárutcza szegletén oly erővel ütődött a 265. számu egyfogatu bérkocsihoz, hogy az a befogott lóval együtt halomra dönt tett s a bérkocsiban tetemes kár történt. A bérkocsis, ki a bakon ült, onnét szintén levettetett, szerencsére azonban csak kabátja szakadt el, magának mi baja sem esett. Ezen összeütődésnek egyformán mind a két kocsis vigyázatlansága volt az oka. — Hugmayer kőbányai mészégető és téglagyáros Berger József nevü kocsisa f. hó 3-án délután 5 órakor agyaggal megrakott kocsiról leesett s a kerekek alá kerülvén, jobb lábszára teljesen összezuzatott, bal lábáról pe-

TÁRCZA.

Kirándulás Nagy-Sallóra.

— Junius 4. —

Kettős ünnep, kellemes nyári idő; magától kinálkozó alkalom, hogy a főváros közönségét kirándulásra mozgósitsa. Menjünk bármely irányban, gőzhajón, vasuton vagy lóvonaton, népvándorlást látunk kicsinyben, mindenütt a mint egyes csoportok az előtte való este a család tanácsában megállapitott terv szerint egy bizonyos hely felé igyekeznek. Kicsinyje, nagyja, öregje, fiatalja mind csak egy eszme által van elfoglalva, a kirándulás által szórakozást s idülést szerezni, élvezni a tiszta levegőt s szemlélgetni a természet szép képeit. De mindezt hol találjuk föl? — kérdezzük magunkban, minthogy a zugliget, Margitsziget s többi helyek már megszokottak, nem birnak vonzerővel azokra, kik uj, még nem látott helyeket keresnek kirándulásra.

Ha a fővárosi közönséggel a divatozó közöny nem felejteti el, hogy Barsmegye közönsége a kettős ünnep alatt Nagy-Sallón nemzeti ünnepet rendez, bizonyára sokan siettek volna Barsmegye hazafias érzelmü közönségének lelkesülésében résztvenni. — Lehet-e szebb helyre kirándulni? Utunk a regényes Duna völgyében visz. A gyorsan haladó vasuti vonat ablakain át minden perczben más és más képet látunk. Azt hisszük, hogy egy mozgó panoráma vonul el szemeink előtt. Alig tünik föl Vácz leforditott haranghoz hasonló kupolás templomával, rögtön szemünkbe tünik Visegrád. Jól esik látnunk, hogy a dicsőbb korszakot látott romokat a gondozó kéz kijavitá, hogy megóvja az idő pusztitásától. A part mellett föllobogózott hajó horgonyoz. Kirándulókat hozott s ezek most itt-ott föltünedezve másszák a hegyet, a mint ezt a naptól védő ernyők hirdetik. Valaki nagy nemzeti zászlót tüzött a csonka torony tetejébe, hol hajdan a nemzet akarata egy királyt tartott fogva. S mig történetünk ez emléke önkénytelenül a multak eseményeinek fölidézésére késztett: nézzük a lomhán tova hömpölygő Duna vizét, az erdővel, szőtőhegygyel váltokozó hegyvonalt, mig merengésünket egy ujabb történeti hely, Esztergom kupolás templomával nem szakitja meg. Ezred év története mint a sodronyon a villany surran tova gondolatunk fonalán.

Virágos mezők, elfagyott szőlők, hullámzó gabonák s a melegtől mozogni látszó levegő a pillangók milliárdjaival tarkitva maradoz el. Perbete! — hangoztatja a kalauz, a mi nekünk annyit tesz, hogy kiszálljunk. A fővárosi vendégekre hosszu kocsi sor várt, de mikor a kocsira kellett ülni, kivülem csak még egy embert láttam, Gerenday Antalt, ki szintén oda igyekezett jutni, a hová én. Neki kellett menni, hogy átadja az emléket, melynek leleplezésére lőn az ünnepély rendezve. Kényelmesen elfértünk egy kocsin.

Ki nem járt még e vidéken soha, mint én, az érdekeltséggel szemléli a folyton váltakozó halmos-völgyes vidéket, melynek minden talpalatnyi földje a gazda szorgalmáról tanuskodik. A távolról föl-föltünedező helységekre kocsisunk ostora végével irányozza figyelmünket, minden egyes hely neve kapcsában rövid ismertetéssel is szolgál.

A nap melegével erősen ránk tüz s szinte jól esik a Nyitrából jövő hüs szellő. Kocsink az utolsó magaslatról leereszkedve, kiértünk Komárommegyéből s Barsban vagyunk, előttünk a dus termést igérő gazdag Garam völgyével, melyen a távolból végig néz az esztergomi bazilika. Nógrád és Hont felől felhősödik, a mire még gyakrabban mondogatjuk: bár csak szép idő lenne holnap!

A hosszu sikság végében, melyet magas hegyek határolnak, fehérlenek a nagy-salloi refor. és kath. templomok. A mint a zálogos nevü erdő mellett elhaladunk, a melyben a nagy-salloi csata egyik véres jelenete folyt le, mintha szent földön járnánk s gondolkozunk, hogy lehet-e, hogy annyi sziv hiába ontott volna vért? Kocsisunk: egy jó módu nagysallói gazda pedig egyre beszéli, hogy mint folyt a csata, a melyet ő mint gyermek nézett végig, s nem félt, hogy kiváncsisága könnyen életébe kerülhet.

Nincs az a történetiró, ki a csata lefolyásának egymásutánját ugy elő tudná adni, mint a mi derék emberünk, Bondor Péter. A legkisebb részletet sem hallgatja el. Beszédét azzal végzé, hogy a kik a Zálogosból fát vesznek, majd mindegyik fában találnak golyót. Lehet képzelni, hogy milyen heves volt e ponton a csata, hogy a körülbelül 300 holdas tölgy erdő majd mindegyik fájának jutott egynél több emlék.

Két magas árbocz csucsára lengő nemzeti szinü lobogó hirdeti az emlékkő mellett, hogy Nagy-Salló ünnepet készül ülni.

Elszállásolván magunkat Bondor uram vendégszerető házában, van időnk kissé körül nézni a városban, megismerkedni s megtudni egyet-mást Barsmegye viszonyairól.

Nagy Sallót mintegy kétezer tisztán magyar ajku nép lakja. A mezőváros egyszerü házai tiszták s menjünk bármelyik házba, a legkisebb butor darab is azt árulja el, hogy itt vagyonos nép lakik. Adóját pontosan fizeti, az egész városban nincs olyan ember, ki adósság miatt be lenne pörölve. Itt az uzsorakamatot csak hirből ismerik. A városban csak egy zsidó család van, az is készül elköltözni. A nép vagyonossága mellett leginkább az szól, hogy — mint tekintélyes s megbizható egyének mondják, a legtöbb gazda a tulipános láda fenekén heverteti pénzét s 24 óra alatt 20 ezer forintot le tudnának fizetni. (Ezt valahogy Széll Kálmán pénzügyminiszter meg ne tudja.) E jó mód a takarékosság eredménye. Itt a pálinkának nincs keletje. A nép erkölcsös, jámbor. Kihágás a ritkaságok közé tartozik. Az egészségi viszonyok rendkivül jók. A születettek száma minden évben kétszeresen tulhaladja a meghaltak számát. A temetés nagy ritkaság. A legutóbbi temetés april végén volt. Keresztelés majd minden nap van. A nép egészséges, erőteljes. A mezei munkát egyszerre szokták végezni, mintha egy gazda emberei versenyeznének, hogy ki a szorgalmasabb. A házi ipar nagyban üzetik. A szükséges vásznat mind maguk készitik. A nők fonnak, szőnek, de a férfiak is segitenek. Minden házban óriási tolhalmazok duzzasztják az ágyakat s örülnek ha vendéget kapva az annyi gonddal összegyüjtött puhaság legtetejébe fektethetik kitüntetésül. A szükséget nem ismerik, jól táplálkoznak. A sorssujtotta polgártársukon készséggel segitenek. A községnek annyi jövedelme van ingatlanból, hogy községi adónak nincsenek megróva. Miért nincs sok ilyen község a hazában? Ez azonnban az absolut uralom alatt nem volt igy. N.-Salló akkorában minden tekintetben igen rosz hirben állott. Négy évi szigor e községből minta községet csinált. A lakosok iskolába járt értelmes emberek s nők is átalában tudnak irni s olvasni. A mi pedig a legfőbb érdemük az, hogy igen jó lelkes hazafiak.

A megyében még vagy három Nagy-Sallóhoz hasonló község van. Bars megyében 27 iskola van a bécsi kiállitáson látott porosz iskolák mintájára épitve s fölszerelve s szinte öröm látni, hogy az a napsütötte gatyás fiu mily büszkén helyezkedik el e kényelmes helyen, mintha nálunk más iskola nem is volna, csak ilyen. A tanitók fizetése 800 forint, néhol több is s lakás. S mindezt ki hozta létre? Egyes ügybuzgó férfiak szilárd akarata. Hogy ezeknek a száma oly kevés!

— Junius 5.

A hajnali órákban folytonos kocsi-zörgés ver föl álmunkból. A vendégek ujnyi portól ellepve, a város minden utczájában egymást üzve jönnek az ünnepélyre. A rendezőknek, az elszállásolóknak ugyan csak van dolguk. De mindenki kap szállást; panaszra senkinek sem volt oka. Mintegy 300 kocsi hozta a vendégeket.

Reggel öt órakor taraczk lövések figyelmeztettek, hogy az ünnepélyt senki el ne aludja, s hogy lehet lassanként az ünnepi köntös fölöltéséhez fogni.

A gyülekezés 10 órakor a szolgabiró hivatalnál volt s kitüzött időre ott láttuk Borsodmegye szine javát. A megyét alispánja, (a főispán fürdőre utazván, nem volt jelen) Bodó Lipót képviselte, a megye bizottságának s tisztviselő karának majd mindegyik tagja megjelent. Ott voltak a megye országgyülési képviselői: Kürthy József, Migazzi Vilmos s Simon Simon. Esztergom- s Komárommegye küldöttsége. Sokan voltak Hontból, Zólyomból s Nyitrából. Eljött számos régi honvéd, s legtöbb, kik a sallói csatában részt vettek, köztük Kosztolányi Mór akkoriban dandárparancsnok, kit seregével a sallói győzelem szabaditott meg az ellenség körül zárolásától Komáromnál.

A honvédelmi miniszter megengedte, hogy Léváról a rendfentartására százötvenhat honvéd jött Sallora.

A reformatus és kath. felekezett a helybeli Nagy János reform. és Massa Elek plébános, nem különben a vidékről számosak által volt képviselve.

A menet 11 órakor indult meg, melyet két megyei huszár nyitott meg. Ezek után jöttek az iskolás gyermekek, ipartársulatok, zenekar, a lévai dalárda, egyletek, a helybeli és vidéki gazdák lányai festői öltözetükben külön a magyar s külön a tót községbeliek, a megye hölgykoszorujából a 14 legszebb fehérbe öltözve egy nagy cserkoszorut vive, melynek hosszu fehér selyem szalagját négyen tarták e rá himzett szavakkal: „A hazafiságnak és bátorságnak“; ezeket követték az 1848—49-iki honvédek, testületek, küldöttségek, Nagy-Salló község előljárósága és képviselő testülete, a honvédzászlóalj tisztikara; Barsmegye törvényhatósági bizottságának tagjai és tisztviselői, a megye zászlójával, a biróságok s egyéb hivatalok tagjai, végül a nagy közönség. Az utczákat roppant nagyszámu közönség lepte el, a mi itt valódi esemény volt. A házak az e czélra készitett zászlókkal voltak diszitve „1848—49. Éljen a haza!“ felirással. — A menetben is sok ilyen zászlót vittek. A honvédek régi, a mezei gazdák pedig nemzetőri zászlójuk alatt mentek. A menet imposans látvány volt. Elindulás előtt a dalárda énekelt, azután a zene szólt s a taraczkok durrogtak. A szoborhoz érve, a dalárda elénekelvén a „Hymnust“, Katona Gyula megyei főjegyző egy tartalmas s hazafias alkalomszerü beszédet tartott, kiemelve, hogy e szobor nemcsak a vivott csata győ-

dig a hus lehorzsoltatott s eszméletlen állapotban vitetett a kórházba. — Ugyanazon időben Rákosfalván tüz ütött ki, mely Huber Pál tulajdonos több deszkabódéját elhamvasztotta.— Németh József ácssegéd hullája, ki f. hó 1-én Hoki Gusztáv barátjával együtt a Viktória gőzmalom irányában lábmosás közben a Dunába fult, tegnap délben az Erzsébet gőzmalom irányában a hullámok által a partra vettetett, ma reggel 4 órakor pedig Holli G. hullája is a vizszinre került s egy matróz által kifogatott; mindkét hulla a kórházba szállittatott. — Ledner József könyvnyomdai munkás tegnap este 10 órakor Pintér Samu bádogos segéddel a kerepesiuton ismeretlen okból összeveszvén, kését előrántotta s azt Pintér Samu oldalába szurta, mely szurás következtében Pintér eszméletét veszté s a kórházba kellett szállitani. — Tegnap este 5 óra tájban az ujpesti vegyészeti gyár kapuja előtt egy kis 3—4 éves fekete és fehér csikos szoknyába öltözött leánygyermek jelent meg s ott keservesen sirt. Rózsa L. igazgató gondviselése alá vette s ágyba fektetvén nemsokára a gyermek elaludt. Neve Mariska, beszél magyarul és németül, egyelőre a gyárban ápoltatik.

Rövid hirek. A Dobos-féle bünperben kihirdetett másodbirósági itélet Blaga Juonra kötélhalált, Dobosra 20 és Katona Gáborra 15 évi börtönt mond ki. — Szentesen közelebb két ember is felakasztotta magát. Egyik Kelencsés István 22 éves juhász; a másik Dombai Sára 60 éven felüli asszony. — Kecskeméten egy nő féltékenységből leharapta férje orrát, mire az haragból viszont a feleségéét. Most mindketten kórházban vannak. — Bupapesten csütörtökön délelőtt adtak fel egy táviratot s azt pénteken délután kézbesitették N.-Váradon! — Sportkörökben sensatiót keltett a hir, hogy az angol Derby-dijt egy magyar ló nyerte el. Baltazzi a fogadásokból állitólag másfél milliót nyert volna. — A moldvadragojáczai hires rablógyilkost, Tirucza Györgyöt elfogták.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság mai ülésében az 1873., 1874. és 1875. évi zárszámadások átvizsgálásával foglalkozott. Legelőször felolvastatott a leltári vagyon felvétele tárgyában kiküldött albizottság jelentése, mely tudomásul vétetett. — Az 1873 iki zárszámadások felett erős vita fejlett ki, melyben Havas, Tavaszi és Márkus Ignácz vettek részt. A vita a 73-iki rendőri költségek fölött folyt s a határozat az lett, hogy a főváros által fizetett s 259,467 frtra rugó rendk. költségek visszatéritése tárgyában a közgyüléshez oly értelmü jelentés tétessék, hogy ez a belügyminiszterhez uj feliratot terjesszen; s ha minden várakozás ellenére e kérelem is sikertelen maradna, az ügy adassék át a jogügyi bizottságnak, hogy a főváros a követelést biróság utján érvényesitheti-e. A kiadások 4-ik tételénél egy javaslat olvastatott fel, melynek értelme oda megy ki, hogy minden vállalkozó, kinek a fővároson valami követelése van, számláját minél hamarább terjessze be, s az ügyosztályokban a számlák rögtön vizsgáltassanak meg, mert ezáltal el lesz kerülhető azon visszaélés, hogy mult évekre szóló számlákat utalványoznak sokszor a pénztárhoz, holott ezek ellenőrzése akkor már lehetetlen. — Vita közben kiderült, hogy ily számlák legtöbbször a mérnöki hivataltól kerülnek a pénztárhoz, néha másfél évesek is. A bizottság a javaslatot elfogadja s kimondja, hogy a hivatalnokok, ha a számlákat sokáig asztalukon hevertetik, ezért személyesen felelősek; s ha a vállalkozók idejében be nem nyujtják számláikat, pénzbirság alá esnek. A gyülés holnap folytattatik.

— Budapest főváros zárszámadása és vagyon leltára 1875-ről a főszámvevőség által már elkészittetett s kinyomatott. A munkálat, mely 359 lapra terjedő vaskos füzetet képez, magában foglalja az 1875. évi zárszámadásokat a házi pénztár, a letéti hivatal, a gyámpénztár és adópénztárról, azonkivül a főváros összes vagyonáról s a főváros felügyelete alatt álló intézetek és alapok vagyonáról szóló inventariumot s végül a számvevőség zárjelentését. A főváros összes bevételei 1875-ben 5.541,967 frttal, kiadásai 5.551,771 frttal s a deficzit 9804 frttal volt előirányozva. A tényleges bevételek és kiadások azonban az előirányzatnál kedvezőbb eredményt mutatnak fel. Tényleges bevétel volt ugyanis 5.495,556 frt 36 kr, tényleges kiadás 5.529,679 frt 43 kr. A kiadási többlet 34,123 frt 7 kr, a fedezett előirányzat 140,009 frtnyi pénztári készletből fedeztetett s megmaradt még abból 105,876 frt 93 krnyi felesleges, holott ezen pénzkészlet igénybe vétele mellett is az előirányzat 9.804 frt deficittel volt megállapitva. E zárszámadásokat a főváros bizottsági közgyülése még a f. hó alatt tárgyalás alá veendi.

— Budapest főváros választópolgárai, a hivatalnokok kivételével, már összeirattak. Az I. kerületben (Buda) (hivatalnokok nélkül) 1045; a II-ban (Ujlak és Ó-Buda) 1512; a III-ban (Pest, belváros) 991; a VI-ben (Lipótváros) 998; az V-ben (Terézváros) 2050; a VI-ban (Józsefváros és Kőbánya) 1675; és a VII. kerületben (Ferenczváros) 737, összesen tehát Budapesten 9008 választó van.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban ma Kauserné asszony tett első nagyobb kisérletet. „Aidá“-t énekelé. Az igények különböző fokozatát, melyről a mondottak szerint e vendégjátékot birálni lehet és mely ennélfogva rendkivül elütő hangra birhatja a közönséget, nivellerozzák operánk mostani erői s egy Tannerné rendes productiói mellett bizvást vállalkozhatni arra, hogy Kauserné vendég és kezdő föllépését helyeseljük, bármi kevés legyen is a remény, hogy csak valaha, a máról nem is szólva, kiváló drámai énekesnőt ünnepelhessünk benne. Ellentmond e reménynek az, hogy a vendég hangja nem elég tartalmas és terjedelmében sem állja ki a próbát, mely elé a mezzo-sopran nem állittatik. Énekmodora azonban jó és értelmes hangkezelésre mutat. Kisebb elismerés az, a mi játékát illeti. Az akaratnak dalmüénekeseknél nem közönséges mértéke látszik rajta, de siker nélkül. Az arcz nem fejez ki, a test megtagadja az engedelmességet a plastikától. Ez volt a mai szereplésnek benyomása. Meglássuk, mennyiben módosul jövőre. — Az előadás többi része semmi ujat nem nyujt a följegyzésre.

— Az „Utazás a holdba s a tenger alatt“ első előadása holnap, szerdán, junius 7-én lesz a népszinházban. A darab tiz képből áll, köztük különösen kiemelendő a 8-ik, mely vándorképekben mutatja a tenger fenekét, csodás állat és növény tenyészetével, elsülyedt városrészekkel, vizalatti vulkánokkal, tört hajókkal stb. Az előadásban a népszinháznak majdnem egész személyzete részt vesz, Kápolnay is, ki a Nautilus csodahajó fedélzetén egy matrózdalt énekel. Ezuttal először fog prizmatikus sugártöréssel (villanyos fény által) a szivárvány előállittatni a szinpadon. Táncz három lesz a darabban, egy komoly, a nymfák táncza a tenger vizében, kettő komikus a vademberek közt: egy kókusztáncz és a papagályok táncza. A végső diszlet mesés fénynyel van kiállitva (a petrezselem egyesület diszterme) s méltán zárja be a fényes diszletek sorát. Az előadás kivételesen 7 órakor kezdődik.

— A budai szinkörben pünkösd vasárnapján Abonyi „Betyár kendője“ czimü népszinmüvét adták, s mi Temesváry ideérkezte óta először történt, szépen telt ház előtt. Ennek egyrészt mindenesetre a kiváló ünnep volt az oka, de másrészt annak is tanujele, hogy Temesvárynak változtatott repertoire mellett tán lehetne szép számu közönség előtt játszatnia. — Az előadás tetszés között folyt le. A betyárt Temesváry maga játszotta, kit kilépésekor hosszasan tartó zajos taps fogadott. Tapsolták azután minden jelenet után, mit megérdemelt, mert drámai hévvel játszott, bárha itt-ott nem tudta a betyár ruha daczára sem elrejteni azt, hogy voltaképen nem csárdában, hanem a salonban érzi magát otthon. Kivüle Abonyiné élénk és Siposné drámai játéka emelhetők még ki.

— Timár János, a vidék legkitünőbb szinészeinek egyike, ki egy ideig mint a budapesti nemzeti szinház tagja, mint szinigazgató, tavaly a budai szinkör elsőrendü s egyuttal a debreczeni szinház kedvelt tagja az utolsó ideig müködött, meghalt. — Nejét nem rég temette el s egy apátlan és anyátlan gyermeket hagyott árván.

— Laube társulata tegnap bucsuzott el a fővárostól. Az igazgató kihivásakor tartott beszédében kilátásba helyezte, hogy a jövő tavaszszal társulatával ismét visszatér. — Sohse biztasson; szerencsés utat!

— Vegyes hirek. A szegedi dalárünnepélyre a jelentkezések ideje e hó 15-ik napjával lejár. — A Szegedi szinházért folyamodók közül a szinügyi bizottság Sztupát határozta a tanácsnak ajánlani, azon feltétellel, hogy az B.-Nikó Lina asszonyt szerződtesse. — A nagykanizsai főgymnasiumi ifjuság hangversenye e hó elején jól sikerült. — A losonczi dalegylet a tiszamenti árvizkárosultak javára érdekes hangversenyt tartott. — A nemzeti szinház nyugdijintézete jelenlegi vagyona 181,320 frt 84 kr. — A szinészeti tanoda növendékeinek első napi elméleti vizsgája tegnap folyt le.

— Szinházi játékrend. A nemzeti szinházban jun. 7-ére „Antigone“; 8-ikára pedig Cherubini „Vizhordó“ operájának első előadása van kitüzve. Kuluncsics Anna k. a. „Ördög Róbert“-ben e hó 10-én fog először énekelni; 12-ére pedig Moser vágjátékának, az „Ibolyafaló“ első előadása lesz.

— Az orsz. dalárversenynek, mely aug. hó 19-én Szegeden rendeztetik Erkel Ferencz vezetésével, következő műsorozata van: 1. Hymnus. 2. Ó német csatadal Rietztől. 3 Honfidal Zimay Lászlótól. 4. Liszt F. csatalalaiból az I. és III. számuak. 5. „Reggel“ és „Erdei dal“ Volkmann Róberttől. 6. Kardal Huber Károlytól. 7. Szózat.

— A magyarországi árvizkárosultak javára rendezett müipari és történelmi emlékkiállitás gf. Károlyi Alajosnak a muzeum mögötti palotájában naponkén reggeli 9 órától esteli 6 ig nyitva áll. Belépti dij vasárnap és csütörtökön 50 kr, tanulóknak 20 kr. A többi napokon 1 frt. Családi jegyek leszállitott árakon; — állandó belépti jegyek 5 fton kaphatók a pénztárnál.

Irodalom.

— Kérelem. Azon tisztelt hazánkfiait, kiknek birtokában a magyar iróktól nyelvünkön vagy más nyelven irt levelek vnnak, vállalatunk érdekében fölkérjük, sziveskedjenek azokat az alulirottak egyikének lemásolás végett beküldeni, a ki azután pár hónap mulva köszönettel visszaküldi. Különösen az 1760—1800-ig irtakat sürgetve kérjük. Budapesten 1876 junius 5-én. Bodnár Zsigmond tanár, akáczfa utcza 52. sz., dr. Kiss Aron tanár, a reform. collegium épületében., id. Szinnyei József, az egyetemi könyvtár épületében.

— Változás a hirlapirodalomban. A „Kelet Népe“ lapvezére Kállay Béni és felelős szerkesztője ifj. Ábrányi Kornél ki nem nyilatkoztatott okok miatt visszaléptek. Kállay magánügyeit emliti, Ábrányi meg azért nem marad, mert Kállay sem marad. A fáma meg azt beszéli, hogy nemsokára maga a lap és utánuk megyen. — A szerkesztőséget ezentul névleg is Halász Imre vette át.

TÁVIRATOK.

Kecskemét, junius 6. (Az „Egyetértés“ távirata.) Mocsáry Lajos országos képviselőnk tegnap ideérkezve nagy lelkesedéssel fogadtatott az indóháznál. Délután ezerekre menő polgárok jelenlétében sokszoros éljenzések közt tartá országgyülési beszámoló beszédét a városház udvarán.

Orosháza, junius 5. (Az „Egyetértés“ távirata.) Mai napon mintegy hat ezer polgár közremüködése mellett tartott népgyülésen Simonyi János képviselő ur a bécsi alkudozások tárgyait, s az önálló vámterület és független jegybank kérdéseit fejtegetvén, beszéde után Vári Kovács Jánosnak az orosházi függetlenségi kör elnökének inditványára egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatároztatott, hogy a képviselőházhoz a bécsi egyezmény elvetése, s a külön vámterület és független bank alakitása tárgyában kérvényt nyujtanak be.

Bécs, junius 6. Az „Armee Verordnungsblatt“ közli Schönfeld tábornagynak vezérkari főnökké történt kinevezését.

Bécs, junius 6. A „Pol. Corresp.“ jelenti, hogy a belügyminiszter elrendelte, miszerint minden fönálló tanuló-egylet három hónap alatt az egyleti szabályok értelmében módosuljon vagy megszünjék, és hogy jövőre ilyenek csakis az egyleti szabályok értelmében alakulhatnak.

Lemberg, junius 6. Az orosz hatóság a Brodyban elfogott bankóhamisitó czinkosát elfogván, nála hamisitványok és két bankó sajtó is talaltattak.

London, junius 6. A „Times“ egy czikkében Angliának a keleti kérdéssel szemben való magatartását szellőzteti s hangsulyozza azon határozottságot, hogy Oroszországot az 1856-iki szerződés megszakitása miatt nem fogná megtorolatlanul hagyni, ezen elhatározásnak azonban nem szabad odairányulnia, hogy a jogszerüség és az emberség szem elől téveszttessenek. Oroszország mint a keresztényeknek a szabadság és müvelődés iránti törekvésükbeni védője, azon hatalmaknak, kik ezeket elnyomják, nagy ellensége leend. Ezen eszméknek irányadóknak kellene lenniök a gyors és gyökeres reformok előidézésénél.

Bécs, junius. 6. Hitelrészv. 134.50. Galicziai 192.50 Államvasut 255.50. Rente 65.10. — 1860-as 107.25 — 1864-es 127.25. — Ezüst 103.10. — London 121.60 — Unio-bank 57.—. Általános épitőbank 10.—. Ango-osztrák 65.—. Lombard 78.75. — Tramway 109.— — Hitelsorsjegy 158.50, Napoleond'or 9.67.½ Arany 5.76.½ Frankfurt 59.05. — Porosz pénzutalvány 59.50. Török sorsjegy 19.75. Angol épitőbank 17.—.

Bécs, junius. 6. Magyar földteherm. kötvény 74.50 Salgó-Tarján —.—. Magyar hitel 115.80 — Magyar záloglevél 84.75. Erdélyi 89.50. Magyar keleti vasut 31.50. — Magyar sorsjegy 68.50. Magyar földhitel 43.— Magyar vasuti kölcsön 93.50. Angol-magyar 46.—. Franco-magyar bank —.—. — Alföld 100.75. Magyar északkeleti vasut 99. 50. Keleti vasuti elsőbbségi kötv. 58.25. Tiszai vasut 191.50 mnnicipalis bank 11.50.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti heti szemle.*)

Az időjárás e héten teljesen nyárias szint öltött. A meleg jó hatással lesz a fagy által megrontott növényzetre. Lapunk más helyén terjedelmesen közölvén a fagykárokat, itt nem terjeszkedünk ki rájuk, de azon észrevételt még sem hallgathatjuk el, hogy a fagyról érkezett jelentések tulzottaknak bizonyultak be, s kiváltképen az ország északi vidékein, hol a vetemények nem voltak ugy kifejlődve, igen jelentéktelenek a károk.

A folyó Medard-napi vásár az üzletet minden fajokban megélénkitette, a forgalom azonban még sem érte el a várt mennyiséget, főleg a törökországi terményekben teljesen pang az üzlet.

Gabnaüzlet. Bizonyos irányt nem mutatott a heti üzlet. Se a vevők, se a tulajdonosok nem tudták, minő állást foglaljanak el a fagyról érkezett tudósitások irányában. A helybeli üzlet csak a fogyasztásra szoritkozott s mivel most a készlet igen gyenge, a tulajdonosok inkább tartózkodók voltak. Ellenben a határidői üzletben hiányzott minden számitási alap. Őszszel szállitandó gabna ára mindennap fel és le hullámzott. Csak tengeri-szállitmányok ára maradt szilárd.

Buza. A hét kezdetén, mivel a malmok szükségleteiket ekkor fedezik, az üzlet szilárdan áll. Nehéz faju buza élénken kerestetett s csak nehezen volt kapható, mi által 10—15 krnyi áremelkedés állt be bennök. Könnyebb fajokban szintén emelkedtek az árak 5 krral. De mikor a malmok szükséglete már fedezve volt, a vételkedv gyengült s egyszersmind mérsékelt kinálat lépett be. A forgalom 60,000 m. mázsára szoritkozott. Határidői áru a hét elején 11.05—10-en állt, de később lecsökkent 10.15—95 krra. A hét végén az üzlet szilárdult; szeptember—októberben szállitandó 10.90—10.96-on állt. A kész buza árai következők:

Bánsági	72.8—78.3	kiló hliterenként	10.75—13.15
Tiszavidéki	„	„ „	11.00—13.15
Pestvidéki	„	„ „	10.35—12.45
Fehérmegyei	„	„ „	11.00—13.15
Bácskai	„ 75.5	„ „	11.00—12.45

Rozs. Áruhiány miatt élénken kerestetett és vasuti állomásoknál nagyobb tételek szállittattak el. Üllőn megvettek 2000 vmázsát 8 frt 48 krjával; Szántóról 8.14½-en készpénz fizetés mellett. Itteni készáru ára 9.35—45 kr. Szeptember—októberben szállitandó 9.15—25. A hét kezdetén volt árak az ünnepek folytán beállott pangás miatt 9.5—15 krra csökkentek.

Árpa. Csendes üzlet mellett az árak szilárdak. Ára a következők: takarmányi árpa 60—62 kiloliterként 5.95—7.20. Serfőzési áru 62—63.7 kiló, literenként 7.30—8.20.

Tengeri. Élénken keresett. Kész áru 40—50 krral emelkedett métermázsánként. Határidő üzlet 35—37 krral, augusztusban szállitandó 30—35 krral emelkedett. Bánsági kész áru 6.30—40, magyarországi 6.20—30; juniusban szállitandó 6.45—55; juliusban és augusztusban szállitandó 6.60—70.

Zab. Csendes üzlet mellett kész áru, ára szilárd, de a határidőáruk ára 30 krral emelkedett. Kész áru 9.50—45. Szept. octoberban szállitandó 7.50—760 frt.

Repcze. A héten már érkeztek minták uj árukból. Ennek minősége igen keveset igér. Az üzlet pang, mert a tulajdonosok tulmagas árakat követelnek, melyeket megadni a külföld vonakodik. Káposztás repcze 16 frt, közönséges 15¼.

Gabona-forgalom május 29-től junius 3-ik érkezett buza 27,170, rozs 1592, árpa 1040, zab 864, tengeri 6274, repcze is különféle, 48,608 összesen 85549. Elszállitott buza 14671, rozs 4471, árpa 2409, zab 1856, tengeri 5655, repcze 183, különféle 39372, összesen 68,629; az átvitel hajón, buza 14,603, rozs 1439, zab 10,104 tengeri 15639.

Liszt. Az üzlet e hét folytán sem nyert élénkséget, mivel a fagy által okozott károk nem bizonyultak be oly nagyoknak, mint az első napokban átalában hitték. Az árak 10 krral csökkentek. Jegyzett árak: 0 sz. 27.90; 1 szám 22.90; 2 szám 22.10; 3 sz. 21.40; 4 sz. 20.50; 5 sz. 18.50; 6 sz. 16.40, 7 szám 16.90; 8 sz. 1340; 8½ sz. 10.70; 9 sz. 7.80; — korpa 10 szám 4.20; 11. szám 3.40. Rozsliszt 1. szám 16 forint, 2. szám 15 forint, 3. szám 10.80.

Hüvelyes vetemények és termények. A lefolyt héten, miután a babszükséglet igen-igen nagy volt, a tulajdonosok felemelt követeléseit meg kellett adni. Mindenfaju babból nagy mennyiségek adattak el a nagy bab 8 frt, apró 8.70—8.80 krral fizettetett. A tarka babból, mely áru régóta el volt hanyagolva, több szállitmány 6—6.50 krral adatott el. Lencse csekély forgalom mellett 7—10 frttal, stockeraui 29—30 fttal fizettetett. Borsó ára változatlan, 10—14 frt, hámozott belföldi 18 ft, külföldi 24 ft. Köles. Az élénk forgalom következtében árak emelkedtek 2.60—2.70-re 82 bécsi fontonként. Köleskásában e héten több nagyobb szállitmány ment el, mert május végével a refactiekedvezmény a vasutak részéről beszüntettett s azok, kiknek szállitási kötéseik voltak, ez időt felhasználni akarták. A köleskása árának felemelése folytán a kásának ára is emelkedett, és jelenleg már 9.60—9.75 krt. követelnek. Azonban a vevők ezen magas árak ellenében tartózkodó állást foglaltak el. — A vidéki malmok részéről e héten igen kevés áru érkezett. Veteményi magokból babó teljesen üzlet nélkül van; mohar folytonosan keresett s 14.50—15 frttal fizettetett; a készlet azonban igen gyérült. Kendermag igen kevés érkezett e héten, ára 6.25—6.40 kr. Mák, szürke, nehánytétel 41 frttal vétetett, kékért 50—51 frtot követelnek. Dió a fagykárok következtében igen keresett s 18—20 frtot követelnek. Paprika 24—40 frt. Lenmag 11 frton kapható 150 bécsi fontonként.

Disznózsir. E héten az üzlet igen jelentéktelen volt s az árak csak kevés változást szenvedtek. A juniusban szállitandó áruért 74 frtot követelnek; ugyanezen ár megadatott a jul. és augustusban szállitandó árukért; hordóbani kész áruért 76½—77½ frt fizettetett.

Szalonna. Fehér táblás áruban nehány tétel 67½—67¾ frton adatott el; füstölt 74 frt.

Heremag. Üzlet szilárd. Magyar luczerna 67¾—71½ frt.

Repczeolaj. Az üzlet szintén szilárd, kétezer finomitott, öszszel szállitandó 43¾—44 frt.

Gyapju üzlet. Az eladott gyapju a vásár daczára az egészben osak alig tesz ki 200 ezer klgrmot, s ez leginkább fehér kétnyiretü gyapju. Árak: fehér kétnyiretü gyapju 90—94 frt, hevesi kétnyiretü gyapju 83—90 frt, baranyai kétnyiretü gyapju 78—82 frt, bácskai egy nyiretü gyapju eladatott 56 kiloként számitva 80 frtjával. A vásár már befejezettnek tekinthető, s a mult évi medárd-vásári áraknál a mostaniak 8—10 frttal csekélyebbek. E hét folytán még József főherczegnek nádori uradalmából 28,000 klgr. idei gyapju adatott el 139 frttal egy franczia ház számára.

*) Tárgyhalmaz miatt késett.

Borvásár a köztelken. Budapest, 1876 junius 6. Csöndes üzlet folyik most is, mint egy idő óta folytonosan a borvásáron. A vidékről körülbelül 1200 akót jelentettek be eladott gyanánt a borkiállitás közvetitése következtében. Mustrák szép számmal küldettek szét főleg fajborokból és Pethő Imre s tásai által Velenczében készitett pezsgőből. E gyár utóbbi időkben egyre erősödő figyelemben részesül. Versetzről beérkezett a börzebizottsághoz a kimutatás a mult évi september óta eladott borokról. És pedig: vasuton elszállittatott 1375 septemberben 1.871,080 kilo octoberben 1.294,780 kilo novemberben 7.155,300 kilo deczemberben 4.990,530 kilo januárban 1.081,800 kilo februárban 1.312,830 kilo márcziusban 2.188,640 kilo aprilisban 1.098,750 kilo összesen 21.993,710 kilo vagy körülbelül 366,000 akó bor; — kocsin pedig vagy 20,000 akó szállittatott el. Az árak 6 és 8 frt között ingadoztak. Ujabb bejelentések a következők: Gr. Szapáry Gyula 1875 évi borai: 60 akó visontai fehér á. 10 frt, 130 akó vörös á. 12 frt 160 akó részling á. frt Kallivoda Sándor (Alsó Lendváról) különféle fajborai, kfilönböző árak mellett. A mennyiség nehány száz akót tesz. Bucher Gusztáv 1868—69, 1872, 1874-75-iki egri fehér és vörös borai, 34 féle minőségüek, nehány száz akóra rugnak. Fromm Gábor Várpalotáról bejelentett szintén több száz akót és pedig 1872-iki várpalotai fehéret á 7 frt, váczit 7½ frt Silberer Ferencz 500 akó budai bort á 15 frt. Lázár Sándor Kolozsvárról 18 akót jelentett be á 40—45 frt.

Budapesti gabna és értéktőzsde. Budapest, junius 6. A gabnaüzlet a hét elején emelkedő irányban kezdődött és jobb buzát (a malmok részére) 10 krral rozsot és árpát 30 krral, zabot 15, tengerit pedig 30 krral fizettek magasabban: gyengébb buza valamivel alább kelt.

A buza forgalma élénk volt, 5-én és 6-án körülbelől 40.900 mm. adatott el, melyek közül nevezetesebbek: tiszavidéki 2.600 mm. 75_8 kgrs 13 25, 2.000 mm. 76_4 kgrs 13.30, bácskai 2.400 mm. 73_9 kgrs 12 frt, 4.700 mm. 76_2 kgrs 13.20 bánsági 2.500 mm. 72_3 kgrs 11.40, 1.200 mm. 72_5 kgrs 11.50 300 mm. 76_4 kgrs 13.10,500 mm. 74_2 kgrs 11.50, oláh 3.000 mm. 75_1 kgrs 9.90 3,000 mm. 74_2 kgrs 9.90, az árak mmázsánként 3 havi határidőre. Rozs emelkedve 70—72 kilo 9.80—10.00, zab 36_4—40 9.45—9.65, árpa minőség szerint 7.70—8.90, tengeri bánsági 74_7 kgrs 6.50—6.60, 72_8 kgrs 6.40—6.50.

Határidőüzletnél az irány szintén emelkedő s a jegyzetek: buza 10.92—11.00, rozs 9.05—9.15, zab 7.67—7.75, tengeri bánsági julius—augusztusra 6.60—6.65.

Értéktőzsde. Üzérkedő papirokban a mai forgalom minimumra szoritkozott és az irány inkább lanyha maradt. Helyi értékek meglehetős élénken kerestettek, de csak magasabb árfolyammal és akkor is gyér számmal adattak. Befektetési értékek javult átfolyammokkal, külföldi váltók szilárdan keltek.

Az előtőzsdén, ma forgalom nélkül maradt, a déli tőzsdén osztr. hitel részvények 132.80—133-on, magyar földhitel részvények 42.85—43-on pesti kereskedelmi bank részvények 5.65—5.75-ön jegyeztettek Erzsébet gőzmalom részv. 138—139-en Luiza g. m. részv. 109-en, Budapesti gőzmalom-részvények 785-ön vásároltattak. Pesti közuti vasutrészvények 178-on kerestettek voltak. Magy. vasuti kölcsön-kötvények 93.50-en, magy. kelet vasut II rendü prioritásai 68½-on magy. földhitel intézeti záloglevelek 85⅛-on, magy. sorsjegyek 68-on keltek.

Bécsi gabnatőzsde. 6. Buza őszre 10 05—11.00 Zab 7.75—7.85, tavaszra 10.00—10.10 Tengeri azonnal 7.00—7 05, julius—augusztus a 7.15—7.20 Rozs 10.25—10.35, magyar 71 kilogrammos min. sz. 10.70—10.80

Bécsi értéktőzsde. Az előtőzsde kezdetben ingadozó, később azonban szilárd volt; osztrák hitel 133.50, anglo 63.80, magyar hitel 113.50, osztrák államvasut 254.50, papirjárandék 64.75.

Mult heti átlagárak a vidéken. Mult héten a vidéken az árak eléggé magasak voltak, és egyedül a fogyasztók vásároltak esekély mennyiséget.

Pécs: Buza: 9 forint 85 kr. 9 forint; 8 frt. 65 kr. — Rozs: 7 frt 20 kr. 6.90 — Árpa: 5 frt 40 kr. 5 frt. Zab: 1 Hectoliter ára 10 frt. 9 frt 20 kr. Kukoricza: 5 frt, 4 frt 80 kr. — Széna: 100 Kilogramm 4 frt 70 kr.

Veszprém: Tiszta-buza nehézsége 75 kilogr. ára 9 frt 28 kr. rozs 72 kilogr. 6. 56, árpa 62 kilogr. 4. 48. zab 40 kilogr. 4. 40, kukoricza 74 kilogr. 4. 64. árpa 4. 32; zab 39 kilogr. 4. 32. kukoricza 78 kilogr. 4. 48.

Gyula: Buza legjobb száz kilogramm 11.60. Kétszeres legjobb 9.—. Árpa legjobb 5.50. Zab 1.95. 1.80. Kukoricza 5 50. Burgonya 3.

H. M. Vásárhely: Árak: buza 88 fontos 12 frt 20 kr. 82—83 fontos 11 frt méter mázsája, árpa 72 font átadva 2 frt 50—55 kr. kukoricza 5 frt 10 kr. méter mázsája.

Arad: Tiszta buza: 100 kilogramm vagy egy métermázsa: 12, 11.50. Kétszeres buza: 9.—8.50. Rozs: 8.—7.50 Árpa: 6.50—6.30. Kukoricza: 5.70. Zab 8.60—8.40 kr.

Győr: Győri buza: métermázsánkint forint 11.40—12.50; bácskai frt 11.20—11.40; rozs árai emelkedőben, métermázsánkint frt 9.48½—9.82; eladatott 1700 mtrm. 71_{02} klgrmmos 9 frt 59½ krért; zab szilárd, nagyobb részletekben 9 frt 28½ krért; kukoricza 6 frt 1500 mtrm. 6. frt 10 kr.

Szeged: Hektotiterenként: Buza 75_5—76_4 kilogramm métermázsa 11 frt 80 kr—12 frt 20 kr; bánsági 74_5—75 11 frt 50—70 kr. Buza 72—73 kilogramm métermázsa 10 frt 80 kr.— 11 frt. Rozs 71 kilogramm métermázsa 9 forint 20—60 kr. — Árpa 62 kilogramm métermázsa 6 frt 95 kr. —7. frt 5 kr. Tengeri métermázsa 5 frt 80—90 kr. Zab métermázsa 8 forint 50—90 kr. Köles 6 frt 6 frt 20 kr.

Kecskemét: Tisztabuza hektol. 74—75 kil, 8.06 9.80. Rozs hektol. 68—70 kil. 6.04 6.20. Árpa hektol. 60—61 kil. 4.84 5.26. Zab hektol. 36—40 kil. 4.40 4.84. Kukoricza hekt. 70—72 kil. 5.20 5.48. Köles 5.—5 26. Burgonya, 90 1.50,

Az országos magyar iparegyesület szeszesitali szakosztálya szombaton junius 3-án tartott ülésében a főváros által elfogadott és miniszteri szentesités alá terjesztett regale-szabályzatról mondott véleményt. E szabályzat több pontozatát az iparra és kereskedelemre nézve hátrányosnak tartja, annak a müborgyártását és árulását megengedő részét pedig teljesen helyteleniti, mert a hamis borok az osztály nézete szerint nem nyerhetnek polgárjogot a szeszes italok között. A szakosztály elhatározta, hogy a belügyminiszterhez küldöttséget meneszt, miszerint ez a regale szabályzatot szentesités előtt birálat végett az iparegyesület elé terjeszsze. — A budapesti áru és értéktőzsde keretén belül létesitendő bortőzsde ügyében pedig határozatba ment, hogy szintén küldöttség menjen ki, mely az áru és értéktőzsde elnökével b. Kochmeister Frigyessel érintkézbe lépjen a börzebizottságnak a bortőzsde felállitása tekintetében kimondott feltételeiről értekezni.

A budapesti keresk. és iparkamara jun. 7-én, szerdán teljes ülést tartott, melynek főbb tárgyai a vám és kereskedelmi szerződés és a bankügy.

A Gerenday-féle sirkő és épitő részvény-társaság ma volt rendes közgyülést tartandó, mivel azonban részvényesek nem jelentek meg határozatképes számmal, a közgyülés junius 17-ére halasztatott.

A keleti marhavész állásáról f. évi máj. hó végeig terjedő jelentések szerint: Magyarországban Szörénymegye orsovai kerületében fekvő Berszaszka és Svinitza községekben uralg. Horvát-Szlavonország és a Határőrvidék terülte vészmentes. Az osztrák tartományokban: Dalmátiában: Mrcevo, Marvinjac és Mravinjica községekben uralg. Az alsó-austriai, sileziai és morvaországi cs. kir. helytartóságok a Szörénymegyében kiütött keleti marhavész következtében a vészes területből való kérődző állatoknak és ezek nyerstermenyeinek bevitelét betiltotta. Magyarország többi azaz vészmentes területéről származó kérődző állatok és nyerstermények bevitelét pedig csak vasuton, egészségi, illetőleg származási bizonyitvány előmutatása mellett, a kijelölt belépő állomásokon engedték meg.

Hevesmegye Bocs községében a szarvasmarhák közt a száj- és lábfájás mutatkozik. Az óvrendszabályok elrendeltettek.

Kivonat a „Budapesti Közlöny“

(jun. 4-iki számából.)

Árverések: Temesvár jun. 30, Lazarovics György házai 13,712 frt és 19,208 frt. — Eperjes jul. 24 Durmik János ingatlanai 3178 frt. — Budapest jun. 12. Putz József aradutczai ingatlana 2234 frt — Jászfényszerü (Jászberény) jun. 22. Földvári György ingatlanai 2067 frt. Budapest jul. 3. Strampfer Frigyes háza (gyapju és csillag utcza) 308.837 frt. — Budapest jul. 28. Keller Herman ingatlanai 1583 frt. 1376 frt 2118 frt stb. — Ér-Endéd (N.-Károly) jul. 6. Remetey József ingatlanai 6692 frt és 3501 frt. — Ungvár jul. 4. Mikula András ingatlanai 2317 frt. — N.-Várad jun. 16 Tokordy Györgyné ingatlanai 11,180 frt. — Bölcske (Szegzárd) jul. 31-én Kurcz Ferencz birtoka 25,000 frt. — Kraszna-Horváth (Sz.-Somlyó) jun. 22. gr. Bethlen Józsefné hagyatéka regalé illetménye 4000 frt. — Sz.-Somlyó jun. 14. Kovács Lőrincz ingatlan 6534 frt.

Csőd: Hain József nagyszebeni épitőmester hagyatéka ellen.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Szerdán, jun, 7 én, 1876.

NEMZETI SZINHÁZ.

ANTIGONE.
Sophokles tragoediája.
Személyek:

Antigone	Jászai M.
Ismene	Helvey L.
Kreon	Nagy Imre
Őr	Szigeti Imre
Haeman	Körösmezei
Tiresias	Komáromy
Hirnök	Bercsényi
Eurydike	Panlayné
Szolga	Halmai

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Utazás a holdba és a tenger alatt.
Nagy látványos szinmü.
Személyek:

Barbikane,	Tihanyi
Ruth,	Pártenyiné
Eliz	Rákosi Fáni
Harriett	Dancz Nina
Ardán Mihály,	Eőry
Kaston	Horváth
Luimho,	Solymosi
Nemó,	Együd

Kezdete 7½ órakor.

Budai szinkör. Szerdán, junius 7-én. „Zilda és a közigazgatás urai.“ Operette 3 felv. — Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten	jun. 6.	3.42 m. 0 fölött	száraz.
Pozsonyban	jun. 6.	3 00 m. 0 fölött	száraz.
M.-Szigeten	jun. 6.	1.41 m. 0 fölött	száraz.
Szatmáron	jun. 6.	2.36 m. 0 fölött	felhős.
Tokajban	jun. 6.	5.68 m. 0 fölött	felhős.
Szolnokon	jun. 6.	6.08 m. 0 fölött	száraz.
Szegeden	jun. 6.	6.08 m. 0 fölött	esős.
Aradon	jun. 5.	1.00 m. 0 fölött	száraz.
Nagy-Becskereken	jun. 5.	0.94 m. 0 fölött	száraz.
Eszéken	jun. 6.	2.98 m. 0 fölött	száraz
Mitroviczon	jun. 5.	5.54 m. 0 fölött	száraz.
Zimonyban	jun. 5.	6.07 m. 0 fölött	száraz.
Ó-Orsován	jun. 5.	4.60 m. 0 fölött	száraz.

Felelős szerkesztő: Csávolszky Lajos.

zelmények jelvénye, hanem egyszersmind jelvénye a hazaszeretetnek is. A zajosan megéljenzett rövd beszéd után Gerenday Antal az emlékoszlop mestere adta azt át a szobor bizottság elnökének, mire az eltakart föliratról a lepel eltávolittatván, a dalárda dicsénekelt zengett, a taraczkok szóltak s a hölgyek a koszorut a fölirat köré helyezék. Zajos éljenzés emelte e jelenet alatti lelkesülést. Erre a bizottság elnöke átadta a szobrot Nagy-Salló község előljáróságának, mire a községi biró azt e szavakkal vette; „Örömmel veszszük át e szent, sőt dicsőségünknek tartjuk, hogy szabadság-harczunk e győzelmi szent jelvénye, hazafiui hüségünkre bizatott. Én igérem városunk nevében, hogy e szent emléket honfiui kegyelettel fogjuk megőrizni Adja az isten, hogy mint az első pünkösdi lélek Jézus tanitványait, ugy ez a magasztos emlékszobor lelkesitsen ne csak minket itt lakókat, hanem lelkesitse mindazokat, kik ezt valaha látni fogják, lelkesitse a késő maradékot, lángoló hazaszeretetre, hogy mint azok, kik e helyen elvérzettek, készek legyenek az imádott hazáért életüket is feláldozni. „Ugy tegyen!“ — Nagy tetszést keltettek ez egyszerü szivből jött szavak. Végül a dalárda a „Szózat“ két versszakát elénekelvén, az ünnepély véget ért. Az egész a legnagyobb rendben folyt. A tikkasztó hőség daczára majd mindenki levett föveggel hallgatta végig a beszédeket. Az emlékoszloppal szemben mintegy 400 üléses tribune volt (az itteni elnevezés szerint „ülés“) melyen a hölgyek foglaltak helyet. Az ünnepélyen jelen voltak száma 10—12 ezerre tehető.

*

Az emlékoszlop 6 öl magas pyramis, tetején bronz cserkoszoru, mauthauseni granitkőből készült s hogy mily csinnal, arra nézve elég legyen annyit mondani, hogy az Gerenday mühelyéből került ki. Az oszlop a fellállitással együtt 4000 frtba került. A szállitást, mely nagy fáradsággal járt, a nagybirtokosok közül az érsek primás, Hunyadi Kálmán gróf s Leidenfrost Kálmán minden dij nélkül eszközölték. A felállitásnál a község majd minden lakosa dolgozott minden dij nélkül. Sok munkával járt azon hely egyenessé tétele, hol az oszlop áll, mert ott azelőtt gabonás vermeks más gödrök voltak. Ez az idővel ha parkirozva lesz, szép helylyé válik. A szobor az esztergom-lévai országut mellett a ref. paplak előtti térségen van fölállitva. Az alapkőbe számos 48-ki pénzek s a következő tartalmu emlékirat van letéve: Az 1849. évi apr. 19-én Barsmegye Nagy-Salló községében és környékén vivott s a magyar honvéd fényes győzelmével végződött nagy-sallói csatának és az abban elvérzett vitéz honvédek emlékezetének megörökitésére, Barsmegye közönsége által közadakozás utján állitott emlékszobor ezen alapköve az alólirottak jelenlétében 1876. évi május hó 8-án tétetett le hazafias kegyelettel e helyre.

Őrizze meg a rajta nyugvó emlékszobrot a gondviselés és engedje meg, hogy az, mint a magyar haza és szabadságszeretet tanujele, egy folyvást szabad és hatalmas magyar nemzet birtokában és kegyeletében megtartva, évszázadok mulván is fenálljon.“ — (Következnek az aláirások.)

Az oszlopon a következő felirat olvasható:

„Az 1849. april 19-kén
vivott nagy sallói
győzelmes csata
és az abban elvérzett
vitéz honvédek emlékére.
Barsmegye közönsége
1876. april 19.“

Az oszlopot vaslánez köriti, a sarkokon ágyut jelképező czövekekkel, mindegyik tetején ágyugolyó van. A szobor igen csinosan s tisztán van készitve.

Hogy e szobor ma már fölállitva áll s e nemzeti ünnepély létrehozásában a főrész a hazafias és fáradthatatlan Fába Zsigmond urat illeti, Barsmegyének e jeles és a hazafias ügyeért mindenkor buzogni tudott férfiut illeti, ki ugyis, mint honpolgár, ugyis mint tevékeny tisztviselő a megyében közszeretetnek s tiszteletnek örvend. Fáradozásaiért megérdemli, hogy e helyütt mondjunk köszönetet e jeles honfinak.

*

Délután 1 órakor egy deszkákból épitett barack forma alkotványban 200 teritékü ebéd volt. A két forintos ebéd a lehető legrosszabb volt; gulyás hussal kezdve szüreti ebédre emlékeztetett, csak izléstelenségben még azon is alantabb állott s a lévai korcsmárosnak nem vált hirnevének gyarapitására. Az ebéd alatt volt több fölköszöntés. Barsmegye közönségére, a tapintatos rendezőségre, a hölgy közönségre s több másokra.

Ebédután a diszes társaság fiatalsága tánczra perdült s a gyep talajon ugyancsak aprózta a csárdást s megforgatta a barsi szépeket. Ha valaki most irna egy kis tükröt Barsmegye hölgyeinek szépsége lenne e megye följegyzendő egyik nevezetessége. Hogy a tánczhoz nem kell sima palló, azt most láttuk bebizonyitva, mert a keringőben ugyancsak megforogtak az egy centimeteres füvön. A beszterczebányai zene társaság hatalmasan tudja huzni s jól esik hallani, hogy a vidéki zene társaságok mily kitünően tudnak a vonoval bánni.

A nép is kivette a maga részét a mulatságból. A 32 fok napos melegben, sürü porban vagy 200 pár járta egész délután. Léváról 8 czigánypecsenye sütő jött, hogy a fogyasztókat kielégitsék, de estére fogytán volt az élelmiszer s ital.

Igen sokan magánházak vendégei voltak. A mulatság bizonyosan reggel ért véget, a mit nem várhatunk meg, mert nekünk 10 órakor a vasuthoz kellett elindulnunk, hogy másnap reggel már ismét a fővárosba legyenünk.

A térszüke nem engedi, hogy minden egyes nevét fülemlitsük, de hisz a tudat, hogy bármi részben hozzájárultak a meneti ünnepély emeléséhez, leginkább szól érdemük mellett. S most egy lelkes isten hozzád-dal veszünk Barsmegye hazafias népétől bucsut s a körükbe töltött pár órára mindig kellemesen fogunk visszaemlékezni.

(a—e.)

Franco-magyar bank.

Az igazgatóság mai ülésében egy folyó évi juniushó 25-én délelőtti 11 órakor a bank helyiségeiben (Budapest, feldunasor 10. sz. a.) tartandó

rendkivüli közgyülés

behivását határozta el, melyre a t. cz. részvényes urak tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés és a f. é. május 31-én lezárt mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése ezen mérleg felett.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak adandó felmentvény iránt.
4. Az igazgatóság inditványa a bank végleszámolása (feloszlása) iránt.
5. A felszámolók megválasztása és javadalmazásuknak megállapitása.
6. Az igazgatóságnak egyéb inditványai.

Felhivatnak a t. cz. részvényes urak, kik ezen közgyülésen résztvenni kivánnak, hogy részvényeiket a társulati alapszabályok 13. §-a értelmében, és pedig legkésőbb folyó évi juniushó 21-éig bezárólag, mint az alapszabályszerü záros határnapig

Budapesten: a bank pénztáránál, vagy

Bécsben: a franco-osztrák banknál, elismervény ellen letéteményezni sziveskedjenek.

A nyomtatott mérleg nyolcz nappal a közgyülés előtt a fenti letéti helyeken a t. cz. részvényes urak rendelkezésére álland.

Budapest, 1876. május 31-én.

Az igazgatóság.

Kivonat a társulati alapszabályokból. 14. §. A közgyülésben minden részvényes annyi szavazattal bir, a hány részvényt letéteményezett.

15. §. A szavazati jogot meghatalmazott utján is szabad gyakorolni. Meghatalmazottak a törvényes képviselők kivételével csakis a szavazatképes részvényesek sorából választhatók.

Épen most jelent meg a maga nemében legkimeritőbb munka:

„Az elgyengült férfierő“

(tehetetlenség)

ennek soknemü okai és alapos gyógyitása.

Irta WEISS J. specialista,

gyak. orvos és szülész, az itteni cs. k. katonai fókórházban volt osztályorvos több bel- és külföldi tudományos és humanitárius társulat rendes és tiszteletbeli tagja és több kitüntetés tulajdonosa.

Többféle hasonló munkák forognak közkézen és hirdettetnek, a melyek különféle czimek alatt a nemzőszervek betegségei s különösen az elgyengült férfierő ellen biztos segélyt és gyógyulást igérnek. Ha ezeket sorjában átolvassa az ember, ugy találja, hogy egyikük sem tartalmaz valamely gyógyeljárást. De hogy lehessen segélyt és gyógyitást meriteni oly könyvből, mely nem ajánl semmiféle gyógyeljárást? Hogy e hiányon segitve legyen, a szerző arra törekedett, hogy **necsak az elgyengült férfierő alapjául szolgáló kór-okokat kimeritően tárgyalja, hanem — a mi a létező müvek egyikénél sincs meg — munkájához még gazdag tapasztaláson és szigoru tudományos elveken alapuló gyógyeljárást is csatolt.**

E munka, melyhez még könnyebb megérthetés czéljából számos bonczlani ábra van mellékelve, — mindazoknak is fog tanulságot és segélyt nyujtani, kik kora ifjuságukban titkos bünt vagy kihágásokat üztek s ennek következtében elgyengült férfierőben és megrongált idegrendszerben senyvednek. Még azok is, kik bőrkiütésekben, hugyszervi bántalmakban, idült bujakórban, csúzban és köszvényben szenvednek, e könyv segélyével teljes gyógyulásukat érendik el. **Kapható a szerző rendelő-intézetében ujvilág-utcza I. sz. I. em. — Ára 2 frt 50 kr.**

Minták kivánatra bárhova ingyen és bérmentve.

Csupán csak LÖBL FRIGYES-nél

Csupán csak 27 kros árúcsarnok Löbl Frigyes-nél alapitójánál

BUDAPESTEN, Ilpótvárosi templomtér, a

található a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ugyanott ujonan érkezett mindennemü legdivatosb ruhakelmék és minden e szakba vágó czikkek bámulatos olcsó áron, azaz csak 27 krajczárért árusittatnak. Vidéki rendelmények pontosan teljesittetnek.

Budapesten, a Ilpótvárosi templomtéren.

Vidéki rendelmények leikilsmeretesen eszközöltetnek.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker **biztositása** mellett mindennemü

titkos betegségeket

1) **az önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt);

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszükületeket:**

4) friss és idült nyákfolyásokat **nőknél**, az ugynevezett **fehérfolyást**, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemü **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a. kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

26

Dr. FERINI élet gyógy-italа

kétségtelen a legsikerebb gyógyszer gyomorbajok (mint étvágyhiány, gyomorfájdalom, hasszorulás, bélgörcs (kolika) és hányás) és az arany-ér ellen.

Ára 1 üvegnek **nagy 80 kr.** / **kicsiny 42 kr.**

kapható egyedül csak:

FRANZ V.-nál

Holoubkán

(Böhmen) a. d. böhm. Westbahn.

Szintén ott kapható: a hires csodaerejü **köszvény-szesz**, köszvén és csúz ellen, ára 1 frt 20 kr.

Eladók kerestetnek.

Biztos nyeremény.

Egy braunschweigi sorsjegy a kihuzott sorozatokból 120 frt.

Fél sorsjegy	60 frt.	Tizedsorsjegy	13 frt.
Negyed „	30 frt.	Huszad „	7 frt.

Huzás jun. 30-án.

A nyeremények összege 300,000 birod. márka aranyban.

Hitelsorsjegy-igérvény 4 ft 50 kr és bélyeg
Bécsvárosi sors. „ 2 „ 50 „ „ „

Főnyeremény 400,000 frt.

NYITRAY & T-sa, Bécs, verl. Wipplingerstrasse 45.

NEM CSALAS.

Az összeg beküldése, vagy postautánvéttel mellett, következő első minőségü

LEGFINOMABB CHINAEZÜST-TÁRGYAKAT

küld, a gyári ár felénél kevesebbért

E. SCHWENK I., Weihburggasse 14., Wien.

	Ezelőtt.	Most.		Ezelőtt.	Most.
1 pár salon-gyertyatartó	frt 3.50	3.—	1 cukor v. borshintó	3.—	1.50
1 vajszelencze	3.50	1.20	6 kávés-kanál	3.75	1.50
6 késtartó	5.—	2.25	6 evő kanál	5.80	3.—
2 tányérkendő-csatt	2.40	1.—	6 asztali kés	5.—	2.80
1 szivarka-dohánytárcza	3.—	1.50	6 „ villa	5.—	2.80
1 czukordoboz (belől aranyozva)	12.—	7.—	1 fözelék-kanál	3.—	1.40
3 üvegdugasz, alakokkal	3.—	—90	6 dessert-kés vagy villa	4.80	2.60
1 czukorfogó	2.20	—90	6 gyermek-kanál	4.90	2.70
6 tojás-kehely	4.—	2.40	1 kávé findzsa alsó tányérral, finom metszéssel, belől aranyozva	7.—	3.—
1 theaszürő	—.80	—30	1 Giraundel (karos gyertyatartó)	10.—	6.—
1 kézi gyertyatartó	1.—	—50	1 ecset v. olaj karaffine	8.—	4.50
1 tejfelszedő	3.—	1.25			
1 levesmérő kanál	4.80	2.80			

Különösen megjegyzendő.

6 evő kanál, 6 kés, 6 villa, 6 kávés-kanál } mindezen 24 drb ára csinosan kiállitott tokba, 25 frt helyett **csak 10 frt.**

Továbbá ajándékcsészék, asztali készülékek, thea- és kávéskannák, mustártartó, tojás főző, kenyér-kosár, sótartó, névjegy-kosár, stb.

Üres tokók evőeszköz és kávéskanalak számára mindig készletben vannak. Részletes árjegyzékek ingyen küldetnek.

E. SCHWENK, I., Weihburggasse 14, Wien.

A szerencsét karon kell fogni!

A legujabb nagy pénzkisorsolás, mely a magas **kormány** által engedélyezve s biztositva van, szerencse esetében

375.000 bir. márka

vagy 218.750 frt

főnyereményt nyujt.

Az uj alapterv előnyös berendezése olyforma hogy nehány hónap lefolyta alatt 7 kisorsolásban **43,400 nyeremény** biztos eldöntésre kerül, ezek közt vannak főnyeremények esetleg 375,000 vagy 218.750 frt. d. n. é. egyenként pedig

1 nyeremény	250.000 m.		6 nyer.	15.000, m.	
1 „	125.000 m.		7 „	12.000 m.	
1 „	80.000 m.		11 „	10.000 m.	
1 „	60.000 m.		26 „	6.000 m.	
1 „	50.000 m.		55 „	4.000 m.	
1 „	40.000 m.		200 „	2.400 m.	
1 „	36.000 m.		412 „	1.200 m.	
3 „	30.000 m.		621 „	600 m.	
4 „	25.000 m.		700 „	300 m.	
5 „	20.000 m.		24.350 „	138 m.	
			stb.		

A nyeremény kisorsolásai a hivatalos tervezet szerint állapittattak.

A legközelebbi első, már junius 14- és 15-én bekövetkezendő, a kormány által biztositott nagy kisorsolásnál kerül

1 egész eredeti sorsjegy csak 6 márka vagy 3½ frt.
1 fél „ „ „ 3 „ „ 1¾ „
1 negyed „ „ „ 1½ „ „ 90 kr.

Minden megrendelés az **összeg beküldése, postán befizetés** ellenében, vagy **postautánvét** által azonnal a legpontosabban teljesittetik s mindenkinek az államczimerrel ellátott **eredeti sorsjegy** kézbesittetik.

A küldeményekkel együtt küldetik a szükségelt hivatalos alapterv egy példánya is minden sorshuzás után küldünk érdekeltjeinknek felszólitás nélkül is egy-egy sorshuzási számjegyzéket.

A nyeremények kifizetése **államjótállás** mellett pontosan teljesittetik, s érdekeltjeink kivánatára vagy közvetlen beküldés utján vagy pedig Osztrák-Magyarhon nagyobb városaiban fenálló összeköttetéseink utján eszközöltetik.

A nálunk történt vásárlások mindig szerencsétől voltak környezve, s több jelentékeny nyereményeken kivül, mint a hivatalos kimutatás bizonyitja, **már sokszor az első főnyeremény is üzletünkben adatott el s fizettetett ki.**

Ily, a **legszilárdabb alapra fektetett** vállalatnál előreláthatólag igen élénk részvét fog mutatkozni, ennek folytán, hogy minden megrendelésnek eleget tehessünk, kérjük a résztvenni kivánókat, hogy megrendelésüket **az igen rövid alatt bekövetkező huzás végett** beküldeni sziveskedjenek, és pedig közvetlen

Kaufmann & Simon.
Bankár- és váltóüzletébe Hamburgban.

Mindennemü állami kötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyek bevásároltatnak szintugy mint elárusittatnak.

U. i. Ezuttal az eddig élvezett bizalomért köszönetünket nyilvánitván, s ezen uj kisorsolásnáli részvétre meghiván, egyszersmind biztositjuk a t. résztvevőket, hogy törekedni fogunk ezentul is, pontos és szilárd kiszolgáltatás által a közmegelégedést kiérdemelni.

JEGYZÉKE

azon számoknak, melyek a **szabad. osztr. nemzeti bank** 5%-os sorsolandó zálogjegyeinek 1876. junius 2-án történt 35. kisorsolásánál huzattak.

5000 frtos:

1668, 1694, 2005, 2414, 2566, 2779, 2949, 3135, 3289, 3354, 3865, 3869, 3877, 3962, 4085. 4105, 4268, 4370, 4721, 4772, 4837, 4919, 4920, 5225, 5231, 5405, 6070, 6159, 6379, 6419, 6493, 6571, 6577, 7206, 7336, 7453, 7690, 7749, 7854, 8009, 8575, 8597, 8668, 8794, 8911, 9121, 9343, 9538, 9541, 9843, 9856, 9883, 10048, 10327, 10454, 10507, 10653, 10667, 10920, 11051, 11100, 11167, 11361, 11504, 12224, 12297, 12305.

1000 frtos:

1945, 1946, 1948, 5995, 5997, 8651, 8653, 8655, 8656, 8657. 8659, 8660, 12761, 12762, 12764, 12765, 12766, 12767, 12770, 14541, 14542, 14543, 14544, 14545, 14546, 14547, 14548, 14549, 20961, 20962, 20963, 20964, 20965, 20966, 21658, 21660, 22294, 22295, 22297, 22298, 22299, 26991, 26992, 26993, 26994, 26995, 26996, 26997, 26999, 27071, 27072, 27076, 27077, 27078, 29151, 30781, 30787, 31201, 31202, 31204, 31881, 31882, 31887, 31888, 31889, 31890, 34851, 34852, 34854, 34856, 34857, 34858, 34860, 36661, 36664, 36665, 36666, 36667, 36668, 36669, 36670, 37753, 37754, 37757, 37759, 38281, 38283, 39671, 39674, 39675, 39677, 39678, 39679, 39680, 39721, 39722, 40714, 40716, 40717, 40718, 41253, 41258, 41259, 41260, 45772, 45775, 45776, 45777, 45778, 45779, 45780, 46481, 46482, 46488, 46489, 46490, 48131, 48132, 48133, 48134, 48135, 48136, 48137, 48139, 48140, 52462, 52463, 52466, 52493, 52494, 52495, 52633, 52634, 52636, 52637, 52944, 52946, 54521, 54524, 54526, 54528, 55423, 55427, 55428, 57198, 57199, 57200, 58701, 58702, 58703, 58704, 58705, 58706, 58707, 58708, 58709, 58710, 59791, 59792, 59793, 59795, 59796, 59797, 59798, 59799, 61525, 61526. 61527, 61528, 61529, 61530, 65342, 65343, 65344, 65345, 65346, 65347, 65348, 65349, 65350, 65911, 65912, 65914, 65916, 65917, 65918, 65919, 65920, 68241, 68242, 68243, 68245, 68246, 68247, 68248, 68249, 69145, 70881, 70882, 70883, 70884, 70885, 70886, 70887, 70888, 72211, 72212, 74751, 74752, 74753, 74754, 74755, 74756, 74757, 74758, 74759, 74760, 76971, 76972, 76973, 76974, 76975, 76976, 76977, 76978, 76979, 76980, 77061. 77062, 77063, 77064, 77065, 77066, 77067, 77068, 77069, 77070, 78871, 78872, 78873, 78874, 78875, 78876, 78877, 78878, 78879, 78880, 79162, 79163, 79164, 79166, 79167, 79170, 80231, 80232, 80233, 80234, 80235, 80236, 80237, 80238, 80239, 80240, 80281, 80282, 80283, 80284, 80285, 80286, 80287, 80288, 80289, 80290, 80571, 80572, 80573, 80574, 80575, 80576, 80577, 80579, 80580, 81721, 81722, 81723, 81724, 81725, 81726, 81727, 81728, 81729, 81730, 85141, 85142, 85143, 85144, 85145, 85146, 85147, 85148, 85149, 85150, 85401, 85402, 85403, 85404, 85405, 85406, 85407, 85408, 85409, 85410, 87591, 87592, 87593, 87594, 87595, 87596, 87597, 87598, 87599, 97600, 91661, 91662, 91663, 91664, 91665, 91666, 91667, 81668, 91669, 91670.

100 frtos:

1431, 1432, 1434, 1435, 1437, 1438, 1439, 1440, 6891, 6898, 6899, 6900, 8641, 8642, 8647, 9741, 9745, 9746, 9747, 9750, 10321, 10325, 10326, 10327, 10328, 10329, 10330, 10802, 10805, 10806, 10807, 10808, 10809, 14281, 14282, 14284, 14286, 14287, 14289, 14290, 15102, 15103, 15104, 15105, 15106, 15107, 15110, 16262, 16263, 16264, 16265, 16266, 16268, 16270, 19203, 19204, 19205, 19206, 19207, 19208, 19209, 19210, 19431, 19432, 19433, 19435, 19486, 19437, 19438, 19439, 19440, 21731, 21732, 21733, 21734, 21735, 21736, 21737, 21738, 21739, 21740, 22131, 22132, 22133, 22134, 22135, 22136, 22137, 22138, 22139, 22140, 23742, 23743, 23744, 23745, 23747, 23748, 23749, 24061, 24062, 24063, 24064, 24066, 24067, 24068, 24069, 24070, 24511, 24512. 24513, 24515, 24516, 24517, 24518, 24519, 24520, 31091, 31092, 31093, 31094, 31095, 31096, 31097, 31099, 31100, 34771, 34772, 34773, 34774, 34775, 34778, 34779, 34780, 35841, 35842, 35843, 35844, 35848, 35849, 36131, 36132, 36133, 36135, 36136, 36137, 36139, 36140, 37241, 37242, 37243, 37244, 37245, 37246, 37247, 37248, 37249, 37250, 37303, 37304, 37306, 37307, 37308, 37309, 37310, 37672, 37673, 37674, 37675, 37676, 37677, 37678, 37679, 37680, 41342, 41343, 41344, 41345, 41346, 41349, 44751, 44752, 44753, 44754, 44755, 44756, 44757, 44758, 44759, 44760, 44761, 44762, 44763, 44764, 44765, 44766, 44767, 44768, 44769, 47151, 47152, 47153, 47154, 47155, 47156, 47157, 47158, 47159, 47160, 49251, 49252, 49253, 49254, 49255, 49321, 49322, 49323, 49324, 49325, 49326, 49327, 49328, 49329, 49330, 50361, 50362, 50363, 50364, 50365, 50366, 50367, 50368, 50369, 50370, 50381, 50382, 50383, 50384, 50385, 50386, 50387, 50388, 50389, 50390, 50751, 50752, 50753, 50754, 50755, 50756, 50757, 50758, 50759, 50760, 52451, 52452, 52453, 52454, 52456, 52457, 52458, 52459, 52460, 53161, 53162, 53163, 53164, 53165, 53166, 53167, 53168, 53169, 53170, 55941, 55942, 55943, 55944, 55945, 55946, 55947, 55948, 55949, 55950, 56641, 56642, 56643, 56644, 56645, 56646, 56647, 56548, 56649, 56650, 56651, 56652, 56653, 56654, 56657, 56658, 56659, 56660, 59751, 59752, 59753, 59754, 59755, 59756, 59757, 59758, 59759, 59760, 60431, 60432, 60433, 60434, 60435, 60436, 60437, 60438, 60439, 60440, 60761, 60762, 60763, 60764, 60765, 60766, 60767, 60768, 60769, 60770.

A huzott záloglevelek Bécsben, a nemzeti bank hitelzálog-pénztáránál fizettetnek ki. — Kamatolásuk 1876. julius 1-jén megszünik, vagy ha a tőke felvétele előbb történik, a tőkefizetés napjától.

Előbbeni kisorsolásokban huzott záloglevelek után még fel nem vett nyeremények:

5000 frtos:

4762, 4809, 5344, 5345, 5643, 6402, 8788, 9066.

1000 frtos:

6476, 10689, 12571, 12572, 12573, 12574, 13135, 13302, 13781, 16263, 24344, 24348, 26387, 27268, 28652, 31391, 31396, 31397, 31398, 32333, 32334, 32336, 32882, 34953, 34954, 34957, 37231, 38120, 39069, 40986, 40987, 40988, 40989, 41237, 41239, 43097, 43203, 43475, 43971, 43972, 43979, 43980, 47901, 47902, 50280, 51535, 52490, 53889, 57340, 57855, 57857, 58309, 58633, 59941, 59942, 59943, 59944, 65084, 65085, 65420, 65853, 67085, 67086, 67691, 67693, 70513, 70581, 70661, 71571, 71572, 71573, 71574, 71575, 71576, 71658, 74011, 74012, 74016, 74020, 75585, 75887, 76606, 78620, 79365, 81342, 83037, 84553, 84554, 84556, 84559, 85537, 86207, 86289, 86376, 87032, 87034, 87040, 87085, 87432, 87972, 88571, 88573, 88578, 88579, 88580, 89211, 89213, 89214, 892 5, 89216, 89217, 89218, 89219, 89220.

100 frtos:

1023, 1224, 1410, 2542, 2548, 2550, 2694, 2695, 2696, 2697, 2993, 2994, 2995, 2996, 2993, 3073, 3236, 3413, 3950, 5171, 5176, 5501, 6581, 6582, 6583, 6584, 6586, 6588, 6589, 7014, 7398, 8378, 9923, 9926, 9927, 9928, 9929, 10032, 11001, 11002, 11004, 11005, 11006, 11007, 11076, 11226, 13524, 13525, 13527, 13529, 13530, 13768, 13792, 13793, 13794, 13795, 13796, 13797, 13798, 13800, 13923, 13924, 13925, 13926, 13927, 14273, 14274, 14278, 14279, 14293, 14534, 17002, 17003, 17006, 17007, 17009, 17171, 17179, 18835, 19082, 19083, 19084, 19088, 19761, 19762, 19763, 19766, 20992, 22224, 22703, 23857, 23858, 23860, 24411, 24412, 24415, 24420, 24581, 24582, 24583, 24584, 24586, 24589, 24711, 25273, 25527, 25944, 25961, 26634, 27355, 27358, 27359, 27437, 27438, 27439, 27440, 27663, 27911, 27920, 28560, 29214, 29463, 29464, 29557, 29678, 29679, 30040, 30199, 30919, 32092, 32096, 32232, 32234, 32517, 32792, 32796, 32853, 33504, 33832, 33833, 33835, 33836, 33837, 33838, 33839, 34022, 34574, 34575, 34576, 35615, 35616, 35620, 35984, 35987, 36043, 36511, 36512, 36513, 36516, 37050, 38786, 38787, 38870, 39601, 40905, 40908, 40910, 42016, 42100, 42110, 42851, 43625, 43627, 43628, 43629, 43630, 43640, 43762, 44305, 44351, 44352, 44353, 44354, 44355, 44357, 44360, 44642, 44871, 44872, 45282, 45288, 45290, 45412, 45595, 45596, 45597, 45598, 45599, 45600, 46021, 46023, 46025, 46026, 46081, 46156, 46158, 46957, 46958, 47310, 47321, 47322, 47323, 47324, 47325, 47569, 48062, 48406, 48681, 48687, 48689, 48690, 48734, 49548, 49550, 49688, 49689, 51200, 52085, 52086, 52191, 52192, 52193, 52194, 52195, 52196, 52867, 52869, 54943, 54945, 55286, 55351, 55401, 56152, 56159, 56160, 58750,

Egyszersmind az érdeklettek figyelmeztetnek, hogy ezen még fel nem vett záloglevelek az illető határidő óta nem kamatoznak, s ennek folytán azok későbbi időre szóló kamatszelvényei a nemzeti bank által beváltatni nem fognak.

Bécs, 1876. junius 2-án.

Az igazgatóság.

A KOMLÓKERT

vendéglő,

nyárra felnyitva van, üde levegőjü.

Ajánlom többszörösen kitüntetett boraimat: különösen asztali borul kimérve vagy üvegekben **kihordásra Badacson hegyvidéki** saját termésü boraimat. Somlyói, Bakator és Neszmélyi régi ó boraimat. **Tokaji Aszucza-Szomorodni** és régi Asszu-boraimat, különösen üdülő betegek számára. Egri, Visontai és Ménesi vörös boraimat. — **Édes mustomat,** — Magyar házias konyhámat ebédre és vacsorára.

Esténkint a fővárosban egyetlen **MAGYAR DALTÁRSULAT** és **PATIKÁRUS MISKA** zenetársasága játszanak. — Tisztelettel

Parragh Gábor.

Ezeren és ezeren

bizonyitják, hogy az **igazán jeles** mindig fentartja magát.

A

bojtorjángyökér-szesz

az egész világon régóta jelesen ismeretes, **legjobb és leggyorsabban ható hajnövesztő szer**, mely az ujabb időben az abban foglalt **hajképző alkatrészeknek** általán keresztülvitt töményitése által **feltünést keltő csodaszerré emelkedett**, miután általa már 15 éves fiatal emberek is

nehány nap alatt

teljes szakállt

nyernek, a mely máskülönben csakis későbbi korban köszöntene be.

Bizonyság erre,

hogy több oldalról föl lettem szólitva, miszerint figyelmeztessek mindenkit, a fej vagy arcz azon részeit, a melyeken a hajnövés alkalmatlan lehetne, **óvatosan** kikerülni, mert a hatás minden bekent részen biztos, és **a siker meglepő gyorsasággal következik.**

Egy palaczkkal többnyelvü használati utasitással együtt 90 kr. Postai küldésnél 10 kr. csomagolási dij.

Központi szétküldő raktár: Bécs, VI., uGmpendorferstrasse 159, WINKELMAYER J.

Vidéki megrendelések postai utánvétellel pontosan teljesittetnek.

2½ forint

egy valódi hajfonat!

80 ctm. hosszu, buja, betét nélkül, fésülés- és mosásra alkalmas, **egészben** egésséges, hosszu mosott emberhajból.

„Nem csalás!“

Zimmermann-féle hajfonadék-gyár,
Bécsben (Mariahilferstrasse 62.)

Félrevezető, egésségtelen utánzatoktól óvá-intünk.

Vidéki megrendelések a kivánt hajminta előleges beküldése mellett utánvéttel pontosan teljesittetnek.

Britannia-ezüst

az egyetlen ércz, mely ezüstfehé. szimét maradandón megtartja, s Angolországban csaknem minden finomabb háztartásban található, mert épen oly jó mint az ezüst, s ára majdnem csak egy huszadrésze a valódi ezüst árának. A valódi britannia-ezüst az alább jegyzett árakon **Bressler M. angol érczáru-raktárában Bécsben (Stadt, Schottengasse 9)** kapható és pedig:

1 db. **kavés kanál** 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr,
½ tczt. „ „ 60, 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50, 2 frt.
1 db. **evőkanál** 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr; — ½ tczt. 2 frt, 2.50, 3, 3.50 frt.
1 pár **kés és villa** (ezüstnyél) csak 80 kr; ½ tczt. csak 4 frt.
1 db. **thea-szürő** 30, 40, 50, 60, 80 kr, 1 frt, nyéllel vagy anélkül.
½ tczt. **étszer-rács** (Esszeug-Rastl) csak 2.50; — ½ tczt. **tojáspatack** 2 fat.
½ tczt. **asztalkendőtartó** 2 frt 50, — 1 **bors-szóró** 60 kr.
1 db. **czukorszóró** 80, 90 kr. 1 frt; — 1 **kézl gyertyatartó** 60, 80 kr, 1 frt, 1 frt. 50 kr.
1 pár **nagy finom gyertyatartó** 3 frt, 3.58, 4, 4.50, 5, 6 frt; — ½ tczt. **csemege-étszer** 3 frt 50 kr.
½ tczt. **gyerek-kanál** 1.50, 2, 2.50; — d.. **tejes kanál** 60, 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50; — 1 db. **leveses kanál** 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.
1 db. **tálcza** 8″, 90 kr. — 10″ 1 frt 20, — 12″ 1.50, — 14″ 2 frt, — 16″ 2.50, — 18″ 3 frt, — 20″ 3 frt 50 kr.; (gömbölyű, tojásdad vagy négyszögü alakban.) — **Thea-teriték** két személyre 15 frt, — négy személyre 18 frt, — hat személyre 21 frt, — 8 személyre 26 frt. Mind-e czikkek bámulatos olcsó áron.

Megrendelések a vidékről **„Bressler M. angol érczáru raktárába, Bécsben, (Stadt, Schottengasse 9.)** intézendők, s ezek postafordultával, utánvéttel eszközöltetnek.

Kivánatra egyes darabok is küldetnek, hogy az áru kiválóságáról mindenki meggyőződhessen. — 100 frtra menő vásárlásnál 10% engedtetik el.

Képes árjegyzékek igyen bérmenteten küldenek. 178